

---

*TAMAM MI?
DEVAM MI?*

Dünya Görüşünün
Değişimi

Steven K. Mittwede

Tamam mı? Devam mı?

[Steven K. Mittwede](#)

Telif Hakkı/Copyright Steven K. Mittwede, 2011

Originally Published by e-manet

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin](#).

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

Bu kitabın içeriği ilk olarak e-manet üç aylık Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisinde yayımlanmıştır. e-manet Yazı Kurulu izniyle kitap olarak hristiyankitaplar.com tarafından derlenip ücretsiz indirim için sunulmuştur.

e-manet dergisi hakkında daha çok bilgi edinmek için lütfen <https://www.e-manetdergi.org> web sitesini ziyaret edin.

Telif Hakları © 2008-2011 Steven K. Mittwede. Tüm Hakları saklıdır. İzin ile Kullanılmıştır.

1

**“Sorgulanmayan bir hayat, yaşanmaya değmez.”
Sokrat (İ.Ö. 469-399)**

Temelimiz Kimliğimizdir

İçinde bulunduğumuz kutsallaşma sürecinde zaman geçtikçe kendi hayatlarımız ve etrafımızdaki Mesih imanlılarımızın hayatlarında bazı değişikliklerin görülmesini bekleriz. Rab’be hamtlar olsun ki O iyi ve güvenilir olduğu için değiştiriliriz. Gerçekten! Ama Chuck Faroe bu dergide daha önce yazdığı gibi, değişim, “*bizim gayretli, düşünen ve özeleştiriye bulunan kişiler olmamızı gerektirir.*”^[1]

Bizler pasif olarak değil, aktif bir şekilde Tanrı’nın lütfunu benimsemeliyiz. Tanrı’nın bize bağışladığı lütufla hem aklandık hem kutsallaştırılıyoruz hem de yüceltileceğiz. Bu kutsallaşma süreci içindeyken bize düşen pay O’na “yapışmaktır” (Yer. 13:11), Kutsal Kitap’ın başka bir deyişiyile, Mesih’te kalmaktır. İsa, “*bende kalmazsanız meyve veremezsiniz*” (Yu. 15:4) der. Ama bu sadece O’na inanmak veya O’ndan vazgeçmemekten ibaret değildir. O halde ne demektir bu? Miles J. Stanford şöyle anlatır:

Çoğumuz için Tanrı’dan yardım istemekten vazgeçme zamanı geldi. Kurtulmamıza yardım etmedi, Hıristiyan yaşamı sürdürmemize de yardım etmeye niyeti yok!

Olgunlaşmamışlık, Rab İsa’yı bir Yardımcı olarak görür. Olgunluk ise, O’nun yaşamın ta kendisi olduğunu anlar. J.E. Conant şöyle yazmıştır: Hıristiyan yaşamı Mesih’in yardımıyla yaşamak değil, Mesih’in bizde kendi yaşamını sürdürmesidir. Dolayısıyla O’nunla sürdürülmeyen yaşam, Hıristiyan yaşamı değildir; O’nun etkin olmadığı bir hizmet de Hıristiyan hizmeti değildir. Çünkü böyle bir yaşam ve hizmet sadece insani ve doğal bir kaynağa sahiptir, oysa Hıristiyan yaşamının ve hizmetinin kaynağı doğaüstü ve ruhsaldır... İmanlının yardım için yalvarmasına gerek yoktur, onun yapması gereken Mesih’le birlikte kendisine verilmiş olanı şükrederek benimsemektir.^[2]

Hayatlarımızda önemli değişiklikler olacaksa, böyle bir temel kesinlikle gereklidir. Başka bir gerçek temel yoktur. Bu temelin atılması olgunlaşmanın ilk adımıdır.

Evet, artık biz yaşamıyoruz, Mesih bizde yaşıyor: “*Mesih’le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı Oğlu’na imanla sürdürüyorum.*” (Gal. 2:20). Mesih İsa’da yeni yaratığız, “*eski şeyler geçmiş, her şey yeni olmuştur.*” (2Ko. 5:17). Anlaşılan bu bir kimlik meselesidir. Nüfus cüzdanımız değişecekse artık memleket hanesine “Cennet” (Flp. 3:2’de yazıldığı gibi, “*bizim vatanımız göklerde*”), ad hanesine ise “Kutsal” yazılmalıdır (1Ko. 6:11: “*... yıkandınız, kutsal kıldınız, Rab İsa Mesih adıyla ve Tanrımız’ın Ruhu aracılığıyla*

aklandınız.” Ayrıca bu konuda bkz. Ef. 1:4; 2:19; 4:24; 5:26; Kol. 1:22; 1:27; 3:12; 1Se. 4:17; 2Se. 2:13; İbr. 3:1; 10:10,14; 13:12; 1Pe. 1:2; 2:9). Şüphesiz kimliğimiz değişmiştir. Kendimizi “cennetli” ve “kutsal” hissetmesek bile asıl kimliğimiz budur, çünkü İsa Mesih ölümü ve dirilişiyle bunu bize kazandırmıştır.[3] Kurtuluşumuzu ve kutsallığımızı kendimiz kazanmadık, kazanamadık.[4] Kazanamadığımız bir şeyi de kaybedemeyiz.

Kutsal olmamıza karşın ne yazık ki her zaman kutsal bir şekilde yaşamayız. Ancak artık bir mazeretimiz yoktur, çünkü, “*Kendi yüceliği ve erdemiyile bizi çağıranın tanrısal gücü, kendisini tanımamız sonucunda yaşamamız ve Tanrı yolunda yürümemiz için gereken her şey bize verdi.*” (2Pe. 1:3; vurgu eklenmiştir). Tanrı, Pavlus’a seslendiği gibi, bize de şu şaşılacak vaatte bulunur: “*Lütfum sana yeter. Çünkü gücüm, güçsüzlükte tamamlanır*” (2Ko. 12:9).

Makalenin bu kısmını toparlamak amacıyla J.I. Packer’in klasikler arasında sayılan Tanrı’yı Tanımak adlı kitabından çarpıcı ve teşvik edici bir alıntıya dikkatinizi çekmek isterim:

O halde sonuç olarak önemli olan nokta benim Tanrı’yı tanımamdan çok, O’nun beni tanmasıdır. O’nun ellerine işlendim. O’nun aklından çıkmıyorum. O’na ilişkin bilgim O’nun bilmesiyle başladı. O’nu tanıyorum, çünkü ilk önce O beni tanıdı ve beni tanımaya devam ediyor. Beni bir dost olarak tanıyor ve seviyor. Gözlerini bir an bile benden ayırmıyor. Bir an bile dikkati dağılmadan beni gözetmeye devam ediyor.

Bu çok derin bir bilgidir. Tanrı’nın beni sevgiyle tanması ve iyiliğim için beni gözetmesi sözle anlatılmayacak kadar büyük bir teselli kaynağıdır. O’nun sevgisi tümüyle gerçektir, benim yaptığım tüm eski kötülükleri bilmesine rağmen bu böyledir. Benim hakkımdaki hiçbir gerçek, beni bile sık sık şaşırtmasına rağmen O’nu asla şaşırtmaz ve bana bereketlerinden bahsetmeye devam etmekten O’nu caydırmaz.[5]

Mesih’te isek ne olursa olsun ve ne yaparsak yapalım, “...ne ölüm, ne yaşam, ne melekler, ne yönetimler, ne şimdiki ne gelecek zaman, ne güçler, ne yükseklik, ne derinlik, ne de yaratılmış başka bir şey bizi Rabbimiz Mesih İsa’da olan Tanrı sevgisinden ayırmaya yetecektir” (Rom. 8:38).

Dünya Görüşü Kavramı

İlk başta söz ettiğimiz değişikliklerin olmaya başladığını gördüğümüzde Tanrı’nın bizde varlığını sürdürdüğünü anlarız. Şükrolsun, bazı eski alışkanlıklarımız zamanla kaybolmaya başlar. Peki aynı zamanda dünya görüşümüz de değişmekte midir? Yani içimizde (değerlerimiz, tutumlarımız, düşünce tarzımız ve bakış açımızda) sağlam ve kalıcı değişiklikler olmakta mıdır?

Öncelikle “dünya görüşü”nü tanımlayalım. Bedia Akarsu şu tanımla dile getirir:

Evrenin ve yaşamın anlamını, ereğini, değerini, insan varlığını ve davranışlarını bütünüyle kavramağa çalışan düşünce; evrene toplu bir bakış. Bu bağlamda: 1 – Bir insanın davranış, değerlendirme, düşüncesini ve eylemlerinde dile gelen, yaşam üzerindeki

kanılarının bütünü. 2 – Dünya ve gerçekliğe insan ve yaşantıları açısından toplu bakış. (Bu bakış kuramsal ve bilimsel sonuçları göz önünde bulundurmaz.) 3 – Dünyaya ve insanın dünyadaki yerine felsefe açısından toplu bir bakış. Dizgesel olarak özellikle fizik ötesi doğa felsefesi, insanbilim, ahlak felsefesi, tarih felsefesi ve din felsefesi çerçevesinde ele alınıp işlenmiştir.[6]

Anlaşılabileceği gibi, “her insanın kendine özgü bir dünya görüşü vardır.”[7] Ama bu toplu bakış[8] sadece bilinçli düşüncelerden değil, aynı zamanda bir kişinin dile getiremediği sezgi ve izlenimlerden de şekil alır. Yani, yaşam hakkında herkesin az çok ifade edilebilen bazı varsayımları ve “önkuramsal taahhütler”i[9] vardır; bunlar akla değil, yüreğe yerleşen kararlardır. Bu varsayımlar ve önkuramsal taahhütler, dile getirilmeyorsa bile, insanın hayatını yönlendirir. İstanbul Üniversitesi Felsefe Profesörü Nermi Uygur (1925-2005) da şu keskin açıklamayla konuyu aydınlatır:

Demek ki, dünya görüşü her zaman insanın yaptıklarına çekidüzen veren bir yaşama ‘üslûbu’ sunar. Nasıl yaşamalıyım? Nasıl bir yaşam yaşanmaya değer? Hangi amaçlara erişmeye çalışmalıyım? Dünyadaki yönelişlerimi neye, nelere göre ayarlamalıyım? Bütün bu sorular bir şekilde ahlâki sorularıdır.[10]

Bunun için konumuzun önemli olduğunu kabul etmek zorundayız, çünkü yaptığımız her seçim (gerek bir eylemimiz, gerek bir düşüncemiz, gerekse bir tutumumuz) ahlâkidir. Peki ahlâk ölçütümüz neye veya kime göre olmalı? Üye olduğumuz topluma veya aileye göre ya da kendi keyfimize göre mi? Bu konuda, Hıristiyan felsefeci tanrıbilimci Ronald Nash şu açıklamayla doğru tespitte bulunur:

Hıristiyan dünya görüşüne göre Tanrı, fiziksel evreni yöneten ve evrenin düzenini mümkün kılan yasaların zeminidir. Aynı zamanda Tanrı, insan davranışlarını yöneten, insanlar arasında ve bireysel olarak düzeni mümkün kılan ahlâki yasaların zemini olmalıdır.[11]

Herhangi bir (özellikle Hıristiyan) ahlâk sistemi için tek sağlam temel Tanrı’nın karakteridir. Çünkü zaman veya duruma göre değişmeyen, göreceli olmayan başka ölçüt yoktur.[12]

Hacettepe Üniversitesi Felsefe Profesörü İoanna Kuçuradi de dünya görüşü ile ahlâk arasındaki bağlantıyı görmüştür. *Etik* adlı kitabında inançlarımızın (bu bağlamda, söz edilen “inançlar” a dile getirebildiğimiz ve getiremediğimiz varsayımlarımız ve önkuramsal taahhütlerimiz de dâhil edilmelidir) tutumlarımızı belirlediğini vurgularken, dünya görüşü kavramını şu tanımla aydınlatır:

... kişinin, yaşamın nasıl olduğuna, anlamına v.b. ilişkin temel düşünceleri: insan yaşamına değer atfeden düşünceler ve b) yaşamda genellikle olana-yapılana ilişkin, kişinin kendi deneyimiyle edindiği temelli temelsiz kanılar ve oluşturduğu inançlardır.

İnsan anlayışları ise, insanın nasıl bir varlık olduğuna ve nasıl olması gerektiğine ilişkin düşünceler: a) insana değer biçmeler ve b) kişinin değerliliğini-değersizliğini oluşturan özellikler konusunda düşüncelerdir.[13]

Maalesef bu konuyla ilgilenen tanrıbilimcilerin büyük çoğunluğu dünya görüşü kavramını doğru bir inanç bildirgesine indirgemekten kendilerini alamazlar; dünya görüşü yalnızca bir önermeler listesiymiş gibi sunarlar. Bu kısmen doğrudur, ama az önce sözünü ettiğimiz gibi dünya görüşü kavramı ondan daha karmaşıktır.

Bu makalenin 2. bölümünde bu önemli kavramdan ve beklenen değişimden söz edeceğiz.

[1] “Değişebilir miyiz?”, *e-manet* 10 (2007), s. 2.

[2] *The Complete Green Letters*, Grand Rapids, Michigan: Zondervan (1975, 1983), s. 65, 67.

[3] Kutsallık konusunda Türkçe’ye kazandırılan şu yararlı kaynağa bakılabilir: Jerry Bridges, *Kutsallığa Doğru*, İstanbul: Müjde Yayıncılık (1997)

[4] Dünyaca tanınan Hıristiyan düşünür ve yazar C.S. Lewis, bu konuyu şöyle açıklar: “Kişinin Mesih inancına dair erdemleri uygulayabilmek için elinden geleni yaptığı halde bunları *yapamadığının*, bunları yapabilseydi bile Tanrı’ya zaten O’na ait olan bir şeyi geri vermiş olacağının bilincine vardığında bu iman sorusunun ortaya çıktığını daha önce söylemiştim. *Yani kişi kendi iflasının farkına varır.*” (vurgu eklenmiştir). *Hıristiyanlığın Özü Kitap 3: Ahlak*, İstanbul: Müjde Yayıncılık (1994), s. 92.

[5] J.I. Packer, *Tanrı’yı Tanımak* (çev. Levent Kınran), İstanbul: Müjde Yayıncılık (1996), s. 37.

[6] *Felsefe Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları (1975), s. 58.

[7] Nermi Uygur, *Dünyagörüşü*, İstanbul: Elif Yayınları (1963), s. 29.

[8] Bu “toplu bakış”ı Nermi Uygur şöyle anlatıyor: “...dünyagörüşünün konusu binbir girdi-çıkıtısı olan tüm evreni açıklamaktır.” a.g.e., s. 23. Aynı eserde ve aynı konuda Uygur şöyle devam eder: “Dünyagörüşleri, dünyanın çok çeşitli görünümelerini, bu görünümelerin hepsine birden hakkını veren zengin sonuçlu bir tek bakışta derleyip toplamaya çalışan bir niteliktedir. Her dünyagörüşü, çok içerikli ama birliği olan bir dokuda, yapıda kendini açığa vurur.” a.g.e., s. 25.

[9] James Sire, *Naming the Elephant: Worldview as a Concept* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2004, s. 35, 75-89) adlı kitabında, Hollandalı felsefeci Herman Dooyeweerd’in kullandığı bu terimi (İng. *pretheoretical commitments*) ödünç alır.

[10] a.g.e., s. 13.

[11] *Worldviews in Conflict: Choosing Christianity in a World of Ideas*, Grand Rapids, Michigan: Zondervan (1992), s. 41.

[12] Turgay Üçal ve Derek Malcolm (*Ahlak: Kutsal Kitap’a göre Etik* [genişletilmiş 2. basım], İstanbul: Babylon Kitaplığı, 2003, s. 7) bu konuda şöyle yazar: “Hıristiyan’ın iman temeli sağlamsa, bu temel üzerine bina ettiği yaşam tarzı da oldukça sağlam olacaktır. Bu yaşam tarzında Hıristiyan ahlakı temel taşı olacaktır. Hıristiyan ahlakının temeli her şeyden çok daha fazla sağlamdır. Çünkü Hıristiyan ahlakı Tanrı’nın kutsal karakteri üzerinde oturmaktadır.”

[13] Ioanna Kuçuradi, *Etik*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu (1988, 1999), s. 104-105. Ayrıca Kuçuradi grupsal olan “dünya görüşleri” ve kişisel olan “hayat görüşleri” arasında terimsel bir ayırım yapar (s. 104). Bazı Müjdeciler Hıristiyan tanrıbilimci-felsefeciler de “hayat görüşü” veya birleşik olarak “dünya-hayat görüşü” terimlerini kullanırlar (örn. R.C. Sproul, *Lifeviews: Make a Christian Impact on Culture and Society*, Grand Rapids, Michigan: Fleming Revell, 1997];

D. James Kennedy & Jerry Newcombe, *Lord of All: Developing a Christian World-and-Life View*, Wheaton, Illinois: Crossway, 2005). (koyu harflerle vurgu eklenmiştir)

2

Devam!

Muhakkak ki gerçeği, Hıristiyanlık'ta evrensel olarak kabul edilen inanç bildirgelerine göre doğru sayılan doktrinleri, bilmiyorsak gerçeğe göre yaşayamayız. Bununla beraber dünya görüşümüz Kutsal Kitap'a göre olacaksa, Kutsal Kitap'ın içerdiği gerçek üzerinde temellendirilmesi gerekir. Ancak Tanrı Sözü'n okuyarak, O'nu derin derin düşünerek ve ltufkr olan Kutsal Ruh'un gücüyle bu gerçeği elde edebiliriz.

Bundan dolayı bir kişi iman eder etmez, onda mucizevi bir Şekilde mükemmel bir dünya görüşü oluşuvermez. Kutsallaşmanın bir süreç olması gibi, kapsamlı, tutarlı ve mantıklı bir dünya görüşü edinme de bir süreçtir. Mesih İsa'da olan bizlerin olası değişimimiz, düşüncemizin yenilenmesiyle olur (Rom. 12:2). Bu yenilenme salt Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta bize verdiği gerçeği benimsemekle gerçekleşir. Sonuçta bize gerekli olan, yani hedeflediğimiz Şey, dünyayı, insanları, kendimizi ve Tanrı'yı Tanrı'nın gördüğü biçimde görebilmektir.

Karakter Eleştirisi

Dünya görüşümüzde bir değişim olacaksa, özellikle bu makalenin 1. bölümünde sözünü ettiğimiz "yüreğe yerleşen" Şeyleri tespit etmek zorundayız. İ varlığımızın derinliklerinde, bilinçaltımızda değişmesi gereken birçok sorun yatar. Özellikle Tanrı, kendimiz, kurtarıcımız, dünyamız ve dşmanımızla ilgili benimsemiş olduğumuz pek çok düşüncemiz vardır. İçinde yaşadığımız toplumdaki birçok "ileti" gelir ve bunların büyük bir kısmı Tanrı Sözü'ne aykırı olabilir. Bunları nasıl tespit edip değiştirebiliriz?

Burada büyük bir iddiada bulunayım: dünya görüşlerimize ilgili olan değişim sorununun temelinde karakter yatmaktadır. Bu makalenin bu bölümü ve sonraki bölümlerinde, karakterle ilgili olan Şu konuları işleyeceğiz:

1. Tanrı'nın karakteri
2. Kendi doğal karakterimiz
3. Mesih İsa'da olan yeni karakterimiz
4. Dünyanın asıl karakteri
5. Şeytan'ın karakteri ve çalışma (saldırı) tarzı

Biz bu karakterlerle ilgili gerçekleri benimsedikçe, düşünceler, değerler, bakış açısı ve tutumlarımızda değişiklikler olacaktır. Yalnız burada vurgulamak istediğim kelime "*benimsedikçe*"dir. Bu, etkin bir fiildir. Yakup 1:22-25'de yazılı olduğu gibi:

Tanrı sznn yalnız duymakla kalmayın, sznn uygulayıcıları da olun. Yoksa kendinizi aldatmış olursunuz. Çünkü sözünü dinleyicisi olup da uygulayıcısı olmayan kişi, aynada kendi doğal yüzüne bakan kişiye benzer. Kendini görür, sonra gider ve

nasıl bir kişi olduğunu hemen unuttur. Oysa mükemmel yasaya, özgürlük yasasına yakından bakıp ona bağlı kalan, unutkan dinleyici değil de etkin uygulayıcı olan kişi, yaptıklarıyla mutlu olacaktır.

Burada söz edilen yasa, Musa'nın getirdiği Kutsal Yasa değildir. O Yasa, "Mesih'in gelişine dek... eğitmenimiz oldu. Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın denetiminde değiliz" (Gal. 3:24-25). Artık Yasa'nın köleleri değil, Tanrı'nın oğullarıyız (Gal. 4:3-7). Oğulları olarak bizim Yasa altındaki mahkûmiyetimiz kaldırıldı; artık bizi özgür kılan yeni bir yasa vardır. Şöyle ki: "Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara artık hiçbir mahkûmiyet yoktur. Çünkü yaşam veren Ruh'un yasası, Mesih İsa sayesinde beni günahın ve ölümün yasasından özgür kıldı." (Rom. 8:1-2). Tanrı'nın oğulları olarak tabii ki O'nu tanıyoruz. Ama O'nu tanımak yolunda daima bir ilerleme ve gelişme söz konusu olmalıdır. Tanrımız kimdir?

Tanrı'nın Karakteri

Tanrı'nın karakteri dipsiz bir kuyudur. Sonsuza dek bile araştırsak çalışmalarımız tükenmez, son bulmaz. Buna karşın Tanrı'nın karakterinin en önemli yönlerini, Tanrı'nın ne olduğu ve ne olmadığını, özetlemekte fayda vardır. Ayrıca ele aldığımız bağlamdan dolayı bazı öğretiler daha çarpıcı gözükebilir.[\[1\]](#) Aşağıda bağlamımıza göre kısa bir liste çıkarmaya çalıştım.

- a. *Tanrı'nın var olması herhangi bir şarta, başka bir varlığa ya da maddeye bağlı değildir.* Tanrı'nın türetilmemişliği (İng. aseity), O'nun belki de en önde gelen niteliğidir. Musa'nın sorusuna cevaben Tanrı'nın kendisini tanımladığı ad "Ben Ben'im" idi (Çık. 3:14). İsa da bir grup Yahudi'ye şöyle söyledi: "Size doğrusunu söyleyeyim, İbrahim doğmadan önce ben varım" (Yu. 8:58). Ne söylemek istediğini çok iyi anladıkları için onu taşlamaya kalktılar.
- b. *Tanrı tutarlıdır, kaprisli değildir.* Kendi karakterine aykırı davranamaz. Her Şeye Gücü Yeten Tanrı *her şeyi yapamaz.* Örneğin, Tanrı haksızlık etmez (Yas. 32:4), kötülükle ayartılmadığı gibi kendisi de kimseyi ayartmaz (Yak. 1:13), adaletsizlik yapmaz (İbr. 6:10) ve yalan söylemesi olanaksızdır (İbr. 6:18).
- c. *Tanrı'nın karakterinin farklı yönleri her zaman dengededir.* Örneğin, adaleti lütfunu çiğneyemez, sevgisi kutsallığını rafa kaldıramaz, merhameti doğruluğunu silemez, gazabı iyiliğini geçersiz kılamaz vs. (bkz. Nah. 1:2,7; Yu. 3:36 ve 1Yu. 4:7-8).
- d. *Tanrı hem aşkın hem de içkindir.* Yani, sınırsız ve yüce olmasına karşın Tanrı insanlık tarihine müdahale edip insanlarla ilgilenir, hatta onlar için mucizeler yapar (bkz. Yşu.3:5; 24:17; Mez. 40:1-2; 47:2; Yer. 32:17-20). Tanrı, kendi Sözü ve Ruhunu aracılığıyla insanlarla iletişim kurabilir ve dolayısıyla kişisel bir şekilde tanınabilir.
- e. *Tanrı'nın her şeye egemen olmasına karşın kadercilik yoktur.* Her insanın hayatı yalnızca bir alinyazısından ibaret değildir. İnsanların eylemleri ve kararları, hem zaman içinde hem de sonsuzluk boyutunda nihai olarak fark yaratır (bkz. Mez. 69:6; Yşa.3:14; 5:24; 14:22-24; Yer. 32:17-20; 2Se. 1:6-10).

f. *Tanrı tektir ama yalnız değildir; O'nda hem birlik var hem de çokluk.* İsa, Yasa'nın Tekrarı 6:4'ü alıntıyla Markos 12:29'da dedi ki, "Tanrımız Rab tek Rab'dir." Ayrıca, İsa'nın imanlılar topluluğuna verdiği son buyruk şöyledir: "Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz edin" (Mat. 28:19). Demek Kutsal Kitap ışığında, üç ezeli ve ebedi kişiliğiyle, yani kendisini Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olarak açıklayan tek Tanrı'ya inanırız. Üçlü Birlik'te, bize örnek olan kusursuz paydaşlık, sevgi, iletişim ve işbirliği vardır (Yar. 1:26; Yu. 17:23; 2Ko. 13:14). Hatta Mesih İsa'da olduğumuz için bu güzel ayrıcalıklara çağrımız vardır. Bundan sonraki kısımda bu düşüncenin önemini özetleyeceğiz.

Tanrıbilim ve Üçlü Birlik: Bazı Çarpıcı Gözlemlerin Kısa Bir Özeti

Bazı Hıristiyanlar, Üçlü Birlik'ten bahsederken sanki bu doktrinden rahatsız olup utanç duyuyor gibi görünür. "Biz bunu pek anlamıyoruz" diye kekeleyip "ama imanla kabul ediyoruz" diyerek geçiştirirler. Bir yere kadar bu doğru bir tespit olabilir, ama çoğu zaman böyle konuşanlar bu doktrinin değerini ve güzelliğini idrak etmiş değildirler. İskoçyalı tanrıbilimci Thomas Torrance bu son derece önemli konuyu şöyle vurgular: "Üçlü Birlik doktrini, Hıristiyan tanrıbiliminin merkezi dogması, Tanrı bilgimizin temel grameridir."^[2] Aynı kaynakta yazar Darrell Johnson, Üçlü Birlik konusunda şu sonuçlara varır:

Evrenin merkezinde bir ilişki var. Bildiğim en esas gerçek odur.

Evrenin merkezinde bir çevre var. O ilişki içinden sen ve ben yaratıldık ve kurtulduk. Ve o ilişki için sen ve ben yaratıldık ve kurtulduk! Ve anlaşılıyor ki o ilişkinin üçlüğü vardır. Bir de o çevre bir Üçlü Birlik çıktı. Gerçekliğin merkezi Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'tur.

Kaçınılmaz ki, Tanrı'yı Üçlü Birlik olarak düşünmek kamçılayıcıdır. Bir de doğru yapılırsa, çok canlandırıcıdır. Ama inkâr da edilemez ki, tek Tanrı'yı üç olarak ve üçü bir olarak düşünmek gerçekten zor bir iştir.^[3] (vurgu benim)

Buna karşın ümitsizliğe kapılmamalıyız. Bu işin zor olması iki gerçeği ortaya koyar: kendi sınırlılığımız ve Tanrımız'ın büyüklüğü. Alister McGrath'ın keskin anlayışını irdeleyerek Üçlü Birlik'in tanrıbilimimizde kapladığı yeri ve görevi idrak etmeye çalışalım:

Teoloji, bizlere Tanrı'nın nitelikleri hakkında bir fikir vermektedir. Bizi öylesine etkiler ki, teolojinin işaret ettiği bu Tanrı'yı tanıyana ve O'nunla karşılaşana dek zihinlerimiz ve yüreklerimiz rahat etmez. Üçlü Birlik öğretisi, Tanrı'yı sınırlayıp sınırlamadığımızı; O'nu tüm doluluğuyla algılayıp algılamadığımızı; tapınmamızın bizi yaratan, kurtaran ve bize her zaman destek olan bu muhteşem Tanrı'ya layık olup olmadığını kendi kendimize sormaya yöneltir.

Müjdeci Hıristiyanlar için, Üçlü Birlik öğretisinin işlevlerinden birisi, bu Tanrı'yı tasvir etmek bize bir görüntüsünü sağlamak ve Tanrı'nın kendisinden değil,

ama O'nu kavrayışımız konusunda bizi doyumsuz kılmaktır. Düşüncelerimizi ve yaşamlarımızı Tanrı'nın bu gerçek haline uyarlayana dek bu doyumsuzluk sürecektir. Tanrı'yı yüceltmek ve O'ndan zevk almak için, Tanrı'ya atfettiğimiz sınırlamaları bir kenara bırakmamız ve Tanrı'yı olduğu gibi tanımamız gerektiğine inanıyoruz.[4]

Tabii ki Tanrı'nın karakteri hakkında kitaplar dolusu teoloji yazılabilir, yazıldı bile. Örneğin, Hıristiyan düşünür Anselm (1033-1109), Tanrı'nın varlığı için meşhur varlıkbilimsel (ontolojik kanıt) argümanı ile Tanrı'nın karakterini şöyle özetler: "Daha yücesi kavranılamayan varlık Tanrı'dır." [5]

[1] Bize karşı çıkan insanlar, (Kutsal Kitap'ın vahyine göre) belirli yanlış düşüncelerle saldırıyor. Arap Yarımadası'nda çalışan Rab'bin hizmetkârı Samuel Zwemer, İslamiyet'in tanrıbilimsel yaklaşımını *The Moslem View of God: An Essay on the Character and Attributes of Allah according to the Koran and Orthodox Tradition* adlı eserinde ele almıştır. Bu kitap Hıristiyanlık ile İslamiyet'in tanrıbilimlerinin birbirinden ne kadar farklı olduğunu göstermektedir.

[2] Torrance'ın bu sözü, Darrell Johnson'un *Experiencing the Trinity* (Vancouver, British Columbia: Regent College Publishing, 2002, s. 60) adlı kitabında alıntılanmıştır. Orijinali şöyle: "The doctrine of the Trinity is the central dogma of Christian theology, the fundamental grammar of our knowledge of God."

[3] a.g.e., s. 37.

[4] "Trinitarian Theology", *Where Shall My Wond'ring Soul Begin?: The Landscape of Evangelical Piety and Thought*, Mark A. Noll ve Ronald F. Thiemann, ed., (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2000, s. 56-57).

[5] Anselm'in bu sözü, Michael Wittmer'in *Heaven is a Place on Earth: Why Everything You Do Matters to God* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2004, s. 38) adlı kitabında alıntılanmıştır.

3

Türk romancı İrfan Yalçın bir eserinde, Zonguldak ilinin bir köyünde ikamet eden ve birkaç feci olayı peş peşe yaşayan bir kadının durumunu şöyle betimliyor:

...ağlarken çıkardığı sesi boğmak istercesine ellerini birbirine kenetliyor:

— Off güzel Allahım, off güzel Allahım, ne ettüm ben sana? diye bağıyordu.[1]

Aynı bölümde bu kadın çok sevdiği gelininin cesetini taşıdığı ve şöyle konuştuğunu görüyoruz:

Allahım, sen yaptırıyon bunları hep...Sen istemezsen olmaz bunların hiçbiri... Dur desen gullarına, kimin gılı gıprar ki? Kim garşı gelebilür ki sana? Haddine mi düşmüş! Dünya guruldu gurulalı hiç böyle şey gördün mü sen? Gelinin kokmuş ölüsünü sırtında taşıyan bir garı gördün mü? Görmedinse gör işte! Bu da senin yüzünden... Sen istediğün için...[2]

Bu satırlardan kadının dünya görüşü hakkında neler öğrenebiliriz? Kadının, Tanrı, dünya ve insan anlayışları hakkında belli olan neler var? İlk alıntıda kadın, Allah'ın güzel olduğunu söylüyor ve kendi yüreğini yoklamışçasına “ne ettüm ben sana” diye bağıyor. Fakat bu kitabın buralarından anlaşılan o değil, kadının aslında Tanrı'da kusur bulup, O'nu suçladığıdır.

Bu makalenin bir önceki bölümünde *Tanrı'nın karakterinin farklı yönleriyle her zaman dengede* olduğunu görmüştük. Bu savı desteklemek için verdiğimiz örnekler şunlardı: Tanrı'nın adaleti lütfunu çiğneyemez, sevgisi kutsallığını rafa kaldıramaz, merhameti doğruluğunu silemez ve gazabı iyiliğini geçersiz kılamaz. Bu örneklerden çıkan sonuç şudur: Tanrı'nın karakterinde kusur yoktur, yani Tanrı mükemmeldir.

Yalnız yukarıda verilen örnekte görüldüğü gibi insanlar zor durumlara düştüklerin de bazen Tanrı'yı suçlarlar. Şüphesiz ki Tanrı egemendir ve yaptığı her şey güzeldir. Hatta Tanrı, insanları yarattığında Kendi suretinde Kendine benzer yarattı[3], ve bütün yarattıklarına baktığında her şeyin iyi olduğunu gördü.[4] Demek ki ilk başta, insanlarda da kusur yoktu.

O ilk insanların orijinal vaziyeti, Hristiyan tanrıbilimciler tarafından “kanıtlanmamış masumiyet” ya da “denenmemiş kutsallık” olarak bilinir.[5] Bilindiği gibi Adem ile Havva kusursuz yaratıldı ve Tanrı'yla olan samimi bir ilişki içerisindeydiler. Tabii ki Tanrı'nın yarattıkları açısından bir sorunu yoktu (sorunlu olması zaten imkânsız çünkü esasen Kendisi ve yarattığı her şey kusursuzdur, ama insanlar kişisel sorumlulukla yaratıldığı için kendilerine kalan seçimler vardı, bizimde vardır).[6]

Galli pastör ve yazar Peter Jeffery, küçük ama son derece yararlı *Hristiyan İncanın ABC'si* adlı kitabında, “Sorumluluğumuz” başlığı altında bu olayı şöyle özetliyor:

Yaratılış'ın 3. bölümünde, Şeytan'ın günahın arkasında olduğu açık bir şekilde ifade edilmiştir; fakat bu bizler için bir mazeret değildir ve eylemlerimiz yüzünden olan sorumluluğumuzu da kaldırmaz. Kutsal Kitap'ta daha sonra insanın Tanrı'ya olan itaatsizliğini tanımlamak için kullanılmış olan kelimeler bunu vurgulamaktadır.

Günah; Tanrı'nın belirlemiş olduğu standarda [yani Kendi karakteridir!]

erişememek anlamına gelir.

İsyan; Tanrı'nın belirlemiş olduğu sınırların dışına izinsiz çıkmak demektir.

Suç; sahtekarlık, dürüst olmamak, ahlak bozukluğu demektir ve bizim doğamızla ilgilidir.

Bu üç kelime, bizlere Tanrı'nın isteğine karşı geldiğimizi söyler. Bizim bozulmuş doğamız Tanrı'nın sınırları içerisinde kalmayı reddeder ve bizleri Tanrı'nın standartları için yetersiz kılar. Bu soruna sebep olan şey bizim günahımızdır ve bizler bundan dolayı sorumluyuz. Suçlu olan çevremiz değil, yetiştirilme tarzımız değil, anne babamız değil ya da imkan eksikliği değildir; bu tamamen bizim hatamızdır ve Tanrı bizleri sorumlu tutar. Bundan kaçış yoktur.[7]

Mesih İsa'ya iman edip O'nun sağladığı kurtuluşu kabul etmeden önce hepimiz isyankâr ve suçluyduk ve dolayısıyla Tanrı'dan ayrıydık.[8] 2. Selanikliler 1:8-9'da Pavlus, imansızların kesin geleceğini şöyle açıklıyor:

Rabbimiz İsa, Tanrı'yı tanımayanları ve kendisiyle ilgili Müjde'ye uymayanları cezalandıracak. Böyleleri Rab'bin varlığından ve yüce gücünden uzak kalarak sonsuza dek mahvolma cezasına çarptırılacaklar.

Anlaşılan, insanlığın Mesih dışındaki vaziyeti vahim ve umutsuzdur. Kesinlikle O'nun kurtuluşuna her bir insanın ihtiyacı vardır. Başka bir mektubunda Pavlus, orijinal (daha imansız olan) durumumuzu şöyle betimliyor:

Sizler bir zamanlar içinde yaşadığınız suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz. Bu dünyanın gidişine ve havadaki hükümranlığın egemenine, yani söz dinlemeyen insanlarda şimdi etkin olan ruha uymaktaydınız. Bir zamanlar hepimiz böyle insanların arasında, benliğin ve aklın isteklerini yerine getirerek benliğimizin tutkularına göre yaşıyorduk. Doğal olarak ötekiler gibi biz de gazap çocuklarıydık. (Ef. 2:1-3 vurgu eklenmiştir)

Ama şimdi başlangıç noktamıza dönelim. Bizler de bazen zor durumlara düştüğümüzde Tanrı'yı suçlarız. "Sen egemensen niye bunlara izin verdin? Neden bunlara katlanmamız lazım?" Tanrı'yı kötülüğün kaynağı olarak göstermek çok yanlıştır. Unutmamalıyız ki günah yüzünden ikamet ettiğimiz dünya bozulmuştur.

Ölüydük. Gazap çocuklarıydık. Yozlaşan dünyanın bir parçasıydık. John Calvin bu durumu açıklarken şöyle bir ifade kullanıyor:

Adem, tüm yaratılış üzerine bir lanet getirmiştir. Günahı onun tüm soyuna geçmiştir. Miras alınan bozulmuşluk ya da özgün günah öğretisi budur. İlk başta iyi ve saf olarak yaratılan doğamız artık bozulmuştur. Doğuş anımızdan itibaren bundan etkilenmiş durumdayız...Her birimiz, daha doğmadan önce bile, Tanrı'nın gözünde kirliyiz...

Özgün günahı tanımlayalım: Özgün günah, canımızın her yerine nüfuz eden ve ilk olarak Tanrı'nın gazabını haketmemize, ikinci olarak da yanlış şeyler yapmamıza sebebiyet veren bozulmuş doğamızın miras alınmasıdır.[9]

Aynı zamanda Tanrı'nın (ve bizim!) düşmanı Şeytan, Tanrı'nın yüceliğini hep çalmayı çabalayan bir varlıktır. Biz de isyanımıza devam ettikçe Şeytanın işine katılmış olup Tanrı'yı yüceltmemiş olmuyoruz. Kendinden var olan, her şeyi yaratan ve devam ettiren Tanrı, tamamen kusursuz olduğu için itaatimiz ve tapınmamıza layık ve O bütün hayatlarımızla yüceltilmelidir.[10] Başka bir deyişle biz Rab'be yaraşır biçimde

yaşamalıyız.[11] Ayrıca Mesih İsa'ya iman etmeyenlerin durumu ne kadar tehlikeli olup bizim de müjdeleme konusunda ne kadar gayretli olmamız gerektiğini anlamalıyız.

Bilindiği üzere Tanrı bir tek yasak koydu ilk insanlara.[12] Ve bu yasağı çiğnediklerini de biliyoruz.[13] Böylece günah dünyaya girmiş olup ruhsal ölüm bütün insanlara yayıldı.[14] Ama unutmayalım ki bu olayda Tanrı için sürpriz olan bir şey yoktu. Tanrı hâlâ egemendir. İnsanları yarattığında günah işleyeceklerini biliyordu, hatta Tanrı'nın kurtuluş tasarısındaki her şey – en azından Tanrı'nın düşüncesinde – dünyanın kuruluşundan önce belirlenmiştir.[15] Buna karşın Tanrı, yarattığı insanlardan haklı olarak itaat bekler. Sözü'nde bizlere ilkeler ve buyruklar vermesi zaten bunu kanıtlar. Sonuç olarak Tanrı, her şeyi kullanarak bütün tarihi istediği yere yönlendirip götürüyor.

Dünya görüşümüzün değişimi sadece yeni inançların kabul edilmesiyle olmaz. Ama doğru inançlar (yani gerçek!) yüreğimiz ve zihnimize nüfuz ederse derinliklerimizde bariz ve kalıcı değişim olur. Ancak ve ancak Kutsal Ruh'un verdiği kuvvet ve lütuf aracılığıyla, biz Kutsal Kitap'ın öğrettiklerini gerçekten benimsedikten sonra değişime yol açılır.

Anlamadığımız noktalar hakkında bir not

Hem Tanrı'nın egemen olması hem de insanların sorumlu olması belki birbirine ters düşen gerçekler olarak algılanabilir. Ama bu bir çelişki teşkil etmez, tanrıbilimciler bu durumu *antinomi* olarak adlandırırlar.[16] Antinomi çelişki değil ama iki veya daha fazla *çelişiyor görünen* düşünce, iddia veya ifadelerin aynı zamanda mevcut olmalarıdır. Başka bir deyişle bunlar tanrıbilimsel sırlardır. Böyle sırların var olması pek şaşılacak şey değildir:

"Çünkü benim düşüncelerim Sizin düşünceleriniz değil, Sizin yollarınız benim yollarım değil" diyor RAB. "Çünkü gökler nasıl yeryüzünden yüksekse, Yollarım da sizin yollarınızdan, Düşüncelerim düşüncelerinizden yüksektir." [17]

Ama Tanrı'ya şükürler olsun ki O, bizimle iletişim kurmak ister, Sözü ve Mesih İsa'nın aracılığıyla bize hitap eder, bu iletişimi başarıyla sağlar.[18] Buna karşın biz bu hayattayken bazı olaylar veya durumları tamamen veya hiç anlayamayacağız (dünyadaki haksızlıklar, kötülükler, vs.) çünkü bunlar Tanrı'nın gizli iradesinde kalan şeylerdir. Fakat Tanrı'nın adil ve güvenilir olduğundan emin olabiliriz.[19]

[1] İrfan Yalçın, *Ölümün Ağzı*, 3. baskı (İstanbul: Kaynak Yayınları, 2002), s. 134.

[2] A.g.e., s. 135-136.

[3] Wayne Grudem, sistematik tanrıbilimsel olan *Hıristiyan İlahiyatı*, çev. Levent Kınran (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2005) kitabında, bu benzerlik hakkında güzel bir açıklama yapar (s. 203-206).

[4] Yar. 1:26,31

[5] Örneğin, Dennis J. Mock, *Bible Doctrine Survey*, Course Manual 5 (Tucker,

Georgia: Bible Training Centre for Pastors, 1989). Bu tabirler, Adem ile Havva'ya herhangi bir sınav veya ayırtı daha olmadığından dolayı kullanılır.

[6] Grudem (a.g.e.) “İlahi Takdir” adlı (8.) bölümünde Tanrı'nın egemen iradesi ve insanların sorumlu olmalarıyla ilgili çok kapsamlı ve yararlı bir açıklama yapar. Onun bir kısmı şöyle: “Tanrı'nın dünya üzerindeki egemenliğinin *insan eylemleri aracılığıyla* işlev gördüğü unutulmamalıdır. Bu gerçeğin unutulması durumunda, eylemlerimizin ya da seçimlerimizin hiçbir fark yaratmayacağı ve olayların gelişimini etkilemeyeceği düşünülebilir. İlahi takdir kavramını yanlış anlamamak için aşağıdaki noktaları vurgulamalıyız. [Bunların yalnız ikisini gösteriyoruz burada.] **1. Biz hâlâ eylemlerimizin sorumluluğunu taşıyoruz...**

2. Eylemlerimiz gerçek sonuçlar doğururlar ve olayların akışını değiştirirler.” (s. 161-162) Demek, Adem ile Havva sorumluydular, biz de sorumluyuz ve yaptığımız seçimler fark yaratır.

[7] Çev. Fatih Bilger (İstanbul: Gerçeğe Doğru Kitapları, 2004), s. 32-33.

[8] Örneğin, Yşa. 59:2: “Ama suçlarınız sizi Tanrınız'dan ayırdı. Günahlarınızdan ötürü O'nun yüzünü göremez, Sesinizi işittiremez oldunuz.”

[9] *Kutsal Kitap Hıristiyanlığı*, çev. Baturalp Bal (İstanbul: Kaya, 1999), s. 50. Dolayısıyla Calvin “İnsanın iradesi köle durumundadır” diye devam ediyor.

[10] Örneğin, Rom. 12:1.

[11] Örneğin, 1Ko. 7:35, Kol. 1:10, 1Se. 2:12, Tit. 2:12.

[12] Yar. 3:3.

[13] Yar. 3:6.

[14] Rom. 5:12.

[15] Örneğin, Ef. 1:4, İbr. 4:3, 1Pe. 1:20, Va. 13:8.

[16] Örneğin, antinomi (İng. antinomy) kavramı ile ilgili güzel bir açıklama şu web sayfasında bulunmaktadır:

<http://reasonfromscripture.blogspot.com/2009/01/j-i-packer-antinomy-of-sovereignty-and.html> (11 Mayıs 2009'da erişildi).

[17] Yşa. 55:8,9. Bu bağlamda Hristiyan tanrıbilimciler Tanrı'nın kavranılamazlığından söz eder. Örneğin, Grudem (a.g.e., s. 71) şöyle yazıyor: “Tanrı'yla asla tümüyle kavrayamayız. Tanrı sınırsız ve sonsuz, biz ise sınırlı ve kısıtlı olduğumuz için Tanrı'yı asla tümüyle anlayamayız. Bu anlamda Tanrı'nın kavranılmaz olduğunu söyleyebiliriz. Ancak bunu söylerken, O'nun hiç anlamadığını değil, ‘tümüyle’ anlamadığını dile getiriyoruz.”

[18] Örneğin, İbr. 1:1,2.

[19] Örneğin, Yas. 32:4, Mez. 116:5, Va. 15:3, 16:7.

4

Şimdi kimiz?

Bazı durumlarda etiketler son derece önemlidir. Yakın çevremizde zehirli kimyasal veya radyoaktif maddeyi içeren kaplar veya variller bulunuyorsa şayet, muhakkak bunların etiketlenmelerini istersiniz, değil mi? Aynı şekilde eğer belirli yiyeceklere karşı şiddetli alerjiniz varsa lokantada yemek yemeye gittiğinizde yemek listesinin ayrıntılı ve doğru olmasını da istersiniz. Bu tür bilgilerin hayati önemleri vardır. Dolayısıyla bu bağlamlarda etiketlenme olayını takdir ederiz.

Ama etiketler her zaman çok anlamlı değildir. Örneğin Kanada’da birçok insan “Hristiyanım” der veya Türkiye’de ise “Müslümanım” der, yalnız bu insanlar sözü edilen inanç sistemlerine hiç de bağlı değildirler. Yahut bir kişinin ehliyeti varsa ama araba kullanmayı bilmezse, o ehliyetin ne yararı var ki? Bu “etiketler”i taşımalarının ne önemi var? Hiç! Ancak etiket, bir şeyin gerçek durumunu açıklıyorsa veya bir şeyin karakterini doğru ifade ediyorsa o zaman anlamlı ve yararlı olur.

Peki üzerimizde etiket(ler) var mıdır? Bu makalenin 1. bölümünde iki doğru etiketlenmeden söz etmiştim. Mesih imanlıları artık kutsaldır ve asıl memleketleri cennettir. Tabii ki hem kutsalsız hem de kutsallaşıyoruz. Her iki kavram doğrudur. Tanrı katında kutsalsız, kimliğimizle ruhani teşhizatımız da öyle. Gerçekten Mesih İsa’da yeni yaratmış, özümüz değişmiştir. Artık günahın köleleri değiliz.[1] Yani eski halimize, doğal benliğimize göre yaşamak zorunda değiliz. Ve vurgulanması gereken şu ki, bunlar sadece etiket değişiklikleri değildir.

Sadece etiketlerden ziyade burada sözü edilen şeyler hayatlarımızın esasen hem değiştirilmiş ve hem de değiştirilmekte olan alanlarıdır. Ve bu makalenin önceki bölümlerinde açıklandığı gibi dünya görüşlerimiz sürekli değişmekte olmalı ki Tanrı’nın gördüğü gibi Kendini, kendimizi, başkalarını ve dünyayı görebilelim. *Çünkü Tanrı’nın görüşü gerçekliği teşkil eder.* “Ama, ama...” diyerek istisnai durumları arayabiliriz, yine de Tanrı her şeyi görür ve anlar, üstelik her şey üzerinde egemendir. Kurtuluş anında O özümüzü değiştirdi ve hâlâ bizi değiştirmekle meşguldür. O’na şükrolsun ki, ne olursa olsun bizi terk etmeyecek ve sonuçta O’nun isteği kutsal olmamızdır.[2]

Peki şimdi kimiz? Nancy M. Wilson, yazdığı bir kitaba bir ek olarak[3], Mesih İsa’da olan yeni kimliğimiz hakkında şu güzel, teşvik edici ve yönlendirici özeti sunmuştur:

Kabul edildim...

Yuhanna 1:12	Ben Tanrı’nın çocuğuyum.
Yuhanna 15:15	Ben Mesih’in dostuyum.
Romalılar 5:1	Mesih İsa’ya olan imanla aklandım.

1. Korintliler 6:17	Rab'le birleştim ve O'nunla tek ruh oldum.
1. Korintliler 6:19,20	Bir bedel karşılığında satın alındım. Tanrı'ya aidim.
1. Korintliler 12:27	Mesih'in bedeninin bir üyesiyim.
Efesliler 1:1	Ben bir kutsalım.
Efesliler 1:5	Tanrı'nın çocuğu olarak belirlendim.
Efesliler 2.18	Kutsal Ruh'ta Tanrı'nın huzuruna çıkabilirim.
Kololseliler 1:14	Mesih'te kurtuldum ve günahlarım bağışlandı.
Koloseliler 2:10	Mesih'te doluluğa kavuştum.

Güvendedyim..

Romalılar 8:1,2	Sonsuza dek günahın ve ölümün mahkumiyetinden kurtuldum.
Romalılar 8:28	Tanrı'nın her durumda iyilik için etkin olduğuna eminim.
Romalılar 8:31	Kimsenin beni suçlu çıkaramayacağından eminim.
Romalılar 8:35	Hiçbir şey beni Tanrı'nın sevgisinden ayıramaz.
2. Korintliler 1:21,22	Tanrı beni pekiştirdi, meshetti ve mühürledi.
Koloseliler 3:3	Yaşamım Mesih'le birlikte Tanrı'da saklıdır.
Filipililer 1:6	Tanrı'nın bende başlattığı iyi işin Mesih İsa'nın gününe dek bitirebileceğine eminim.
Filipililer 3:20	Vatanım göklerde dir.
2. Timoteos 1:7	Tanrı bana korkaklık ruhu değil, güç, sevgi ve özdenetim ruhu vermiştir.
İbraniler 4:16	Yardıma ihtiyaç duyduğumda merhamet görüp lütuf bulabilirim.
1. Yuhanna 5:18	Tanrı'dan doğdum, kötü olan bana dokunamaz.

Önemliyim..

Matta 5:13,14	Ben dünyanın tuzu ve ışığıyım.
Yuhanna 15:1,5	Gerçek Asma'nın bir dalıyım.
Yuhanna 15:16	Meyve vermek için seçildim ve atandım.
Elçilerin İşleri 1:8	İsa'nın tanıklarından biriyim.
1. Korintliler 3:16	Tanrı'nın tapınağıyım.

2. Korintliler 5:18	Görevim, Tanrı ile barıştırmaktır.
2. Korintliler. 6:1	Tanrı'nın emektaşımı (1Ko.3:9).
Efesliler 2:6	Mesih'le birlikte göksel yerlerde oturtuldum.
Efesliler 2:10	Tanrı'nın yapıtıyım.
Efesliler 3:12	Tanrı'ya cesaret ve güvenle yaklaşabilirim.
Filipililer 4:13	Beni güçlendiren Mesih'in aracılığıyla her şeyi yapabilirim.

Wilson'un bu ekin kullanımı hakkındaki tavsiyesi de şöyle: “Günde bir tane okuyarak, yaklaşık bir ayda kendinize yönelik bakış açınızı dünyevi yalanlar yerine Tanrı'nın gerçeği doğrultusunda yenileyebilirsiniz.”^[4] Gerçekten bu güzel ve isabetli bir yaklaşım çünkü Tanrı'nın açık amacı bizi değiştirmektir. Yazıldığı gibi, “Bu çağın gidişine uymayın; bunun yerine, Tanrı'nın iyi, beğenilir ve yetkin isteğinin ne olduğunu ayırt edebilmek için düşüncenizin yenilenmesiyle değişin.”^[5] Ama değişiyor muyuz? Bu mevzuda şüphemiz var mı?

Belki bizim en bariz sorunumuz kimliğimiz ile yaşantımızın arasındaki uyumsuzluktur. Bazen sözü edilen yeni kimliğimiz sanki Rab'bin istediği ruhsal muzafferlik getirmiyor bize. Üzülüyoruz çünkü ikrar ettiğimiz inanç ile yaşadığımız hayat arasında belirgin bir tutarsızlık oluyor. Zaman zaman kendimizi ikiyüzlü bile hissedebiliriz. Kendine belki şöyle sorular soruyorsundur: Neden istediğim gibi yaşayamıyorum? Niye tekrar tekrar aynı günahları işliyorum? Tanrı sözü'ndeki vaatler ve ilkeler boş mudur? Tanrı benimle oynuyor mu?

Hepimiz çok iyi biliyoruz, aklanmış ve özümüz değiştirilmiş olsa da, doğal benliğimizden kaynaklanan alışkanlıklar, eğilimler ve yara izleri bizde hâlâ mevcuttur. Günah hâlâ ciddi bir sorundur. Öyle mi?

Aziz Nesin'in bir öyküsünde^[6], anlatan kişi yabancı bir ülkede büyükelçi olarak görev yapan bir arkadaşının, gittikçe büyüyen bir sorunu gidermesine yardım etmek ister. Sorun, büyükelçinin eşinin sokak köpeklerine karşı yufka yürekliliğidir. Bu bayan onlara baktıkça hem genel durumları iyileşir, hem de sayıları da artar. Sonunda köpekler o kadar çoğalır ki elçiliğin bahçesi mahvolur, etrafı ve her köşesi köpek yavrularıyla dolar.

O arada anlatan kişi, büyükelçinin bir partisine davet edilir ve katıldığında, sohbet arasına cins köpek kavramını sokarak, konuştuğu adamın dikkatini çekiverir. Bu adamın kendini yüksek sosyete sayan eşi nadir olan cins köpeklere bayılır. Anlatan fırsatını yakalar ve büyükelçinin “Trong cinsi” köpeklerinden kurnazca bahseder. Konuştuğu adam hevesli mi hevesli, ne yapıp edip eşine bu köpeklerden almak ister ve bu konuda anlatandan özel bir yardım rica eder. Sonradan bu özel cins köpek haberini duymayan kalmaz çevrede, sokak köpeklerinin tamamı da dağıtılır.

Bu mizahtır ve gerçekte “Trong cinsi” diye bir köpek türü yoktur; öyküde bu sadece ve sadece bir yapmacıklık, bir aldatmacadır. Anlatan, amacına ulaşmak için bir hikâye uydurmuştur, ve duyan herkes üçkağıda gelmiştir. Tabii ki böyle durumlarda aldanmamalıyız, yalnız bu makalede sözünü ettiğim yeni kimlik yönlerimiz tanrısal bir

aldatmaca ya da anlamsız etiketler değildir.

Aksine yukarıda sıralanan ifadeler birer son derece anlamlı gerçeklerdir ve bunların hepsi Tanrı Oğlu ve İnsanoğlu İsa'nın çarmıha gerilişi ve dirilişiyle elde edilen ve bize sağlanan hazinelerdir. Mesih İsa'da artık kim olduğumuzu doğru anlamazsak kesinlikle de Tanrı yolunda sadık bir şekilde ilerlememiz söz konusu olamaz. Evet, Mesih İsa'da kim olduğumuz önemli, ama bizde artık kimin yaşadığı (Kutsal Ruh) daha da önemli! Tanrı, çarmıhta Kendini bizim için feda etti ve Kutsal Ruh'la Kendini bize verdi. Başka ne isteyebiliriz?

Bu bağlamda Petrus'un 2. mektubunda yazdığını hatırlayalım:

Kendi yüceliği ve erdemiyile bizi çağırmanın tanrısal gücü, kendisini tanımamız sonucunda yaşamamız ve Tanrı yolunda yürümemiz için gereken her şeyi bize verdi. O'nun yüceliği ve erdemi sayesinde bize çok büyük ve değerli vaatler verildi. Öyle ki, dünyada kötü arzuların yol açtığı yozlaşmadan kurtulmuş olarak, bu vaatler aracılığıyla tanrısal özyapıya ortak olabilirsiniz. (2Pe. 1:3-4)

"...gereken her şeyi bize verdi" diyor. "Her şey" bize yetmez mi? Muhakkak yeter! Neden böyle donatılmışız? Tanrısal özyapıya ortak olalım diye. Son derece nettir ki bu ayetler kutsallaşma ile ilgili. Ama büyük olasılıkla artık asıl sorunumuz, içinde bulunduğumuz kutsallaşma sürecinin anlamını yanlış idrak etmemizdir. Bu konuda bize yardımcı olabilen Hristiyan tanrıbilimci C. Michael Patton'un şu yazısını irdeleyelim:

"On yıl önce her şeyi çözmüştüm. Teoloji bilgim kusursuzdu. Bir fark, hem de büyük bir fark yaratacağıma dair giderek büyüyen bir inanç beni tutkularla doldurmuştu. İnsanların bir ihtiyacı varsa, onu karşılayabilirdim...ya da en azından karşılanmaları için onları doğru yola yönlendirebilirdim. Bütün cevaplara sahiptim. Kutsallaşmışım ve kutsallaşıyordum...hızlı bir şekilde (tıpkı bir Ferrari gibi).

Şimdi on yıl ilerleyelim...

Her şey şimdi çok daha farklı. Artık *o kadar çok şey* çözdüğümü düşünmüyorum. Tutkularım sağlam, ama iç varlığımdaki, canımdaki yaralar? Onları daha dikkatli ve yumuşak hale geldiler. Önceden bütünüyle emin olduğum şeyler ruhumu hayal kırıklığıyla örtüyor, utanç ve öfkeyle tuzluyor. Sorunların üstesinden gelmek, eskiden görüldüğü kadar kolay gözüküyor. İşler karmaşık hale geldi. İnsanlar karmakarışık. *Ben* karmakarışığım.

Geçen hafta cesareti kırılmış imanlı bir bayanla ruhsal gelişim hakkında konuşurken, onda kendi durumumu görmeye başladım. Neden "iyi" bir kişi olmadığını anlayamıyordu. "Otuz yıldır imanlıyım ve şimdi kendimi her zamankinden daha az kutsallaşmış hissediyorum. Anlayamıyorum. Belki de kurtulmuş bile değilim."

Bu konuda gün boyu düşünürken, bu bayanla aynı durumda olduğumun farkına vardım. Bekleyin! İzin verin, daha önceden kutsallaşmayı nasıl tanımladığımı açıklayayım:

Kutsallaşma i. — Mesih benzeyişine dönüşmek ile ölçülen ruhsal gelişme durumu. Yorumu: Giderek daha iyi bir duruma geliyorsunuz. Eskiden olduğunuz kadar gaddar değilsiniz. Daha az şikayet ediyorsunuz. Hayata daha olumlu bakıyorsunuz. *Asla* depresyona girmiyorsunuz. Sorunlarınızı daha olgun bir tutumla ele alıyorsunuz; yani Mesih'in sorunları ele aldığı biçimde. Oh, bir de

eskisinden daha çok şeyi çözmüş oluyorsunuz.

Bu düşünceye tutunarak geçirdiğim on yılın ardından, kendi durumuma bakıyor ve hayal kırıklığına uğruyorum. Elbette, eskiden beni denetimi altında tutan günahların birçoğu hayatımı artık yönetmiyor, ama yukarıda listelediğim kutsallaşma belirtilerinin hepsinde hatalı olduğumu söylemem gerekecek. Zira yeni günahlar patlak verdi. Kişiliğe bağlı günahlar. Somurtkanlık. Şikayet. Olaylara sakin bir güvenle tepki verememek. Çabuk öfkelenme. Ayrıca biliyor musunuz? Hoşlanmadığım ve bir türlü sevimli davranmadığım bazı insanlar var. Şu işe bakın ki, yirmi yıl önce John Marshall Lisesi'nde en sevimli kişi seçilmiştim. Bana inanmıyor musunuz? Okul yıllığına bakın. En nihayetinde (buna inanmayacaksınız), kilisede öğretim ya da vaaz hizmetim yoksa (o zamanlar çok istekliydim!), Pazar sabahları kiliseye gitmemek için giderek daha kolay mazeret bulmaya başladım.

Neden daha “iyiye” gitmiyorum? Bilmiyorum. Bu halim için birçok suçlu bulabilirim, ama başka şeyleri suçlamak zavallı durumumun bir başka belirtisi olacak sadece (Kutsallaşmamış insanlar başkalarını suçlamıyorlar mı? Ya Adem?).

Ne var ki, bu durum kendimi ve kutsallaşma hakkındaki görüşümü yeniden değerlendirmeme yol açtı. “Kutsal” (kutsallaşma kavramının türediği) kılınmak ne anlama geliyor?

Yaşamın farklı safhaları, hepimize doğal benliğimizi sergilemek için yeni yollar ortaya koyuyor. Çocuklar. Dört çocuk. On yaş altında dört çocuk. Evlilik. Ölüm. Üzüntü. Zaman, başkaları ve kendiniz hakkında hayal kırıklıklarımı çoğaltabiliyor. Eskisine nazaran ilgilenmeniz gereken daha fazla yük altına giriyorsunuz. Ve ayrıca depresyona girdiğiniz dönemler oluyor. Bir dakika! Hristiyanlar'ın depresyona girmemesi beklenmez mi? Özellikle de teoloji öğretmenleri. Tanrım, eğer şimdi on yıl sonra depresyona girmeye başlıyorsam yaptığım bunca şeyin ne yararı var? Eskiden “sihirli asanı” sallayarak işleri yoluna koyardım yani *doğru* Kutsal Kitap yorumları yapar ve depresyona giren insanları düzeltirdim ben. Sanırım bu, düşündüğüm kadar çok işe yaramıyor!

On yıl sonra, ya artık kutsallaşmıyorum (ki bu mümkün) ya da kutsallaşma kavramı üzerinde yeniden düşünmeliyim.

Umutlarım ve düşüncelerim şöyle:

Kutsallaşma *i.* — Ne kadar “iyi” olduğunuzla değil, Rab'be ne kadar bağımlı hale geldiğinizle ilgili ruhani gelişim süreci. Kutsallaşma, Rab'bin huzurunda ne sıklıkla alçaldığınızla ilgilidir, acılar karşısında soğukkanlı kalabilme becerisiyle değil. Kutsallaşma, güçlü yönlerinizden ziyade, *zayıf yönlerinizi* tanımanızla ilgilidir. Kutsallaşma, tövbe gerektirmeyen şeylerden çok, tövbe gerektirenlerle ilgilidir. En nihayetinde, kutsallaşma gidecek başka yeriniz olmadığı için Tanrı'nın tarafına doğru yaptığınız kademeli ilerlemelerdir”[7]

Pratik olarak bu ilerleme nasıl gerçekleştirilebilir? “Her gün kendine Müjde'yi bildir.” *Respectable Sins* (Saygın Günahlar) adlı kitabında, Hristiyan yazar Jerry Bridges bu önemli disiplini neden ve nasıl uygulamamız gerektiğini açıklar.[8] Bridges şöyle anlatıyor: bir kutsal olmama karşın, öncelikle kendime ve Tanrı'ya açıkça söylemeliyim ki, her gün – tutum, düşünce, konuşma ve eylemlerimde – günah

işlerim, yani O'nun kutsal ve yetkin standardına yakınlaşmadığımı bile söylerim; "hafif" sandığım günahlarımı da sayarım. Ondan sonra Tanrı'nın bana karşı olan bağışlamasına ilişkin vaatleri kendime özetlerim. Kendime Müjde'yi bildirmek için hangi ayetleri kullanıyorum? Bazıları şunlardır:

Mezmunur 103:12	<i>Doğu batıdan ne kadar uzaksa, O kadar uzaklaştırdı bizden isyanlarımızı.</i>
Yeşaya 43:25	<i>Kendi uğruna suçlarınızı silen benim, evet benim, Günahlarınızı anmaz oldum.</i>
Yeşaya 53:6	<i>Hepimiz koyun gibi yoldan sapmıştık, Her birimiz kendi yoluna döndü. Yine de RAB hepimizin cezasını ona yükledi.</i>
Romalılar 4:7	<i>"Ne mutlu suçları bağışlanmış, Günahları örtülmüş olanlara! Günahı Rab tarafından sayılmayana ne mutlu!"</i>
Romalılar 8:1	<i>Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara artık hiçbir mahkûmiyet yoktur.</i>

Daha çok vardır, örneğin Mezmur 130:3-4, Yeşaya 1:18 ve 38:17, Mika 7:19, Efesliler 1:7, Koloseliler 2:13-14, İbraniler 8:12 ve 10:17-18.

Ve son olarak unutmayalım ki, şimdiki hayatımız Mesih'in hayatıdır. Galatyalılar 2:20'de yazıldığı gibi, *Mesih'le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı Oğlu'na imanla sürdürüyorum.* Bu bölümü, şimdiki durumumuzu tam olarak özetleyen şu güzel alıntıyla kapatmak isterim:

Tanrı'nın bakış açısından, yani görünmeyen ve sonsuz alemde, biz (her bir Mesih imanlısı) birer tamamlanmış eseriz. Aynı zamanda, görünen ve zaman sınırlı (fani) alemde O, gerçeği derinlerimize işlemeye ve bizi Kendi benzerliğine dönüştürmeye devam ediyor.[9]

Ayrıca hayatlarımızda, doğal benliğimizin izlerinden başka, oturduğumuz dünyanın ve her zaman etkin olan düşmanımızın etkileri var. Bu makalenin bundan sonraki bölümünde dünyanın ve düşmanın karakterleri irdelenecek.

[1] Rom. 6:6.

[2] Bkz. 2Tim. 2:13, İbr. 13:5 ve 1Se. 4:3.

[3] *İdeal'in Peşinde: Kimliğinizi Keşfedin ve Gerçek Özgürlüğü Yaşayın* (İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2003), s. 99-100.

[4] A.g.e., s. 99.

[5] Rom. 12:2.

[6] "Trong Cinsi Köpek", *İnsanlar Uyanıyor*, 10. baskı (İstanbul: Adam Yayınları, 1989), s. 33-39.

[7] "Rethinking Sanctification Because I Have to", 9 Eylül 2009, *Reclaiming the Mind Ministries* web sitesi,

< <http://www.reclaimingthemind.org/aggregator/sources/2> > (21 Eylül 2009 tarihinde ulaşılmıştır.)

[8] Jerry Bridges, *Respectable Sins: Confronting the Sins We Tolerate* [Saygın Günahlar: Hoş Gördüğümüz Günahlarla Yüzleşmek] (Colorado Springs, Colorado: NavPress, 2007), s. 37-38.

[9] Dan Stone & David Gregory, *The Rest of the Gospel: When the Partial Gospel Has Worn You Out* (Corvallis, Oregon: One Press, 2000), s. 31.

5

Huzur hakkı

Rahat

Şu kavga bir bitse dersin,
Acıkmasam dersin,
Yorulmasam dersin,
Çişim gelmese dersin,
Uykum gelmese dersin;
Ölsem desene!^[1]

Meşhur Türk şair Orhan Veli Kanık bu mizahî şiiriyle rahat kavramını ele alıp insanların sözde rahat olabilmeleri için koydukları şartlarla alay ediyor. Anlaşılan, insanlar gerçekten rahat olmak ister; her ne pahasına olursa olsun rahatlık her zaman ön planda tutulan bir şeydir. Herhangi bir durumda rahat olabilmemiz için bir sürü şart, tercih veya isteğimizi sıralayabiliriz. Ama kendimize karşı dürüst olabilirsek bu durumların genelde pek önemli olmadığını itiraf ederiz. Tabii ki o anda bize öyle gelebilir, yalnız söz konusu rahatlık çok geçici bir haldir.

Bununla beraber, Mesih İsa, kendisine sığınan insanlara bambaşka bir rahatlık vaat eder:

Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, **ben rahat veririm**. Boyunduruğumu yüklenin, benden öğrenin. Çünkü ben yumuşak huylu, alçakgönüllüyüm. **Böylece canlarınız rahata kavuşur**. Boyunduruğumu taşımak kolay, yüküm hafiftir. (Mat. 11:28-30; vurgu eklenmiştir)

Güzel ama bunun anlamı nedir? Mesih imanlılarına verilen rahat (huzur) nedir, nelerden ibarettir? Kısacası, dinden kurtulmaktır.^[2] Bu bağlamda din, insanların kendi çabalarıyla, “iyi” saydıkları işlerle Tanrı’yı hoşnut etmeye çalışması demektir. ^[3] Ama din boş bir uğraş, ağır bir yükür, insana asla rahat vermez. Ancak insanı yıpratıp çökertir, eninde sonunda umutsuz bir vaziyete sürükler.

Ayrıca İbraniler 4’te de huzur konusu işleniyor. Orada huzur için kullanılan Grekçe sözcükleri (*katapausis/katapauō*), Matta 11:28-30’da kullanılan *anapausis/anapauō* sözcükleriyle ilişkilidir. Anlaşılan, hem İsa hem de İbraniler kitapçığının yazarı bu kavramın çok önemli olduğu kanısındadırlar. Her iki kısmın bağlamlarındaki atmosfer gösteriyor ki, *insanlar için bu huzur Tanrı’nın istediği huzurdur*.

Ayrıca İbraniler 4:9’da *sabbatismos* sözcüğü de kullanılıyor; orada bahsedilen huzur haftada bir tutulan bir kural değil, Rab Tanrı ile olan ayrılmaz ilişkiden kaynaklanan daimi bir dinlenmedir. Yazar Sally Breedlove bu huzur kavramını şöyle açıklıyor:

Tanrı’nın Kendisi Huzuruna girmemiz ve yaşamlarımızı özgür ve dingin bir kalple yaşamamız için bize çağrıda bulunuyor. İbraniler4’üncü bölüm bizleri **Şabat’ı gözetmeye değil, Şabat’ın yaşandığı yaşama girmek üzere** her türlü çabada bulunmamız konusunda zorluyor. İşte bizim zorluğumuz: **Tanrı’nın bizim için, O’nun bizzat kendisinin sürdürdüğü yaşamdan akarak gelen bir hediyesi vardır. Bu**

hediye huzurdur. Bu huzur bizi bir şeyler yapmanın sonsuz döngüsünden kurtaran ve mola vermemizi sağlayan bir huzurdur. Bu huzur bizi iyi ve güzel olan her şeyi kutlamaya katılmaya davet eden bir huzurdur. Bu huzur (kendi bakış açımızdan), her şeyin icabına bakılmamış olsa bile her şeyin gerçekten düzgün olacağı konusunda bizi temin eden bir huzurdur. Bu huzur yalnızlığımızı hafifleten ve Tanrı'da gerçek bir yuva bulmamızı sağlayan bir huzurdur... Ancak burada bir sorunumuz, özlem duyduğumuz huzurdan bizi alıkoyan büyük bir engelimiz vardır. Yalnızca kalplerimizi rahatsız eden bütün konuları çözdüğümüzde huzur bulduğumuzu varsayabiliriz... Ancak Tanrı kendi yaratıcı ve değişik yönleri olan yolları içerisinde, kalplerimizi kargaşa içerisinde tutan nesnelere, Yaradılış'ta kaybettiğimiz bahçeye gireceğimiz, kapılar haline gelmesini amaçlamaktadır. Kalbin ferahlığı, hem yalnızlığı hem de samimiyeti sarmalayan dinginlik derinliği ve keskin bir hoşnutluk bu kapıların diğer tarafında bizleri beklemektedir.[4] (vurgu eklenmiştir)

Tekrar edilsin: *O'nun bizzat kendisinin sürdürdüğü yaşamdan akarak gelen bir hediyesi vardır. Bu hediye huzurdur.* İşte Müjde budur, yani, Tanrı'nın Kendisi ve Ondan gelen huzur dolu yaşamdır. Ama bu konuda yanlış sonuca varmayalım. Bu huzur, bu dinlenme, bir durgunluk veya tembellik demek değildir, sonsuz konfor ya da tatil değildir. J. Patrick şu yararlı perspektifle konumuzu aydınlatıyor:

Herkesin Tanrı'da kendini memnun eden ve kendi gelişimi için ideal ortamı bulmasından dolayı, **Mesih'in huzuru işten “dinlenme” değil işte “dinlenme”dir, “eylemsizlik dinlenmesi değil - iradenin, kalbin, hayal gücünün, vicdanın - bütün melekelerinin ve şefkatlerin uyumlu bir şekilde çalışmasıyla oluşan dinlenmedir.”**[5] (vurgu eklenmiştir)

Huzurumuzu Kaçırmaya Çalışan...

Bu gerçek, nihai huzur konusunda, insanların yolunu engellemeye çalışan bir düşmanla ilgilidir, ve bu düşman Kutsal Kitap'ta Şeytan, İblis ve yılan/ejderha olarak da adlandırılır.[6] *Bu düşmanın asıl amacı, yalnızca Tanrı'ya ait olan yüceliği çalmaktır.* Bu stratejisinin içerisinde birçok taktiği vardır. Felsefe ve ilahiyat profesörü Winfried Corduan düşmanın faaliyetini şöyle özetliyor: “Hatırlamalıyız ki Şeytan, insanları gerçekten uzaklaştırmak için her avantajı kullanır.”[7] Corduan'ın demek istediği, düşmanımız kendi amacını gütmek için her yönüne başvurur.

Güçlü ve kurnaz olan bu düşman ve kendisiyle birlikte düşmüş diğer melekeler (yani cinler) ile, insanlara karşı sürekli saldırılar düzenlemektedir. *Onun isteği insanların dine bağlı kalmalarıdır.* Yani, yukarıda sözü edilen huzura kavuşmalarını istemez. Tabii ki Tanrı'nın İsrailoğullarına verdiği Kutsal Yasa kurallardan ibarettir, ama onun görevi sadece geçiciydi:

Bu iman gelmeden önce Yasa altında hapsedilmiştik, gelecek iman açıklanıncaya dek Yasa'nın tutuklusuyduk. Yani imanla aklanalım diye **Mesih'in gelişine dek Yasa eğitmenimiz oldu.** Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın denetiminde değiliz... Ama zaman dolunca Tanrı, **Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için** kadından doğan, Yasa altında doğan **öz Oğlu'nu gönderdi.** Öyle ki, **bizler oğulluk**

hakkını alalım. (Gal. 3:23-25; 4:4)

Kutsal Yasa geçici olarak lazımdı ve iyiydi, *yalnız insana yaşam sağlayamazdı, rahat veremezdi, huzura kavuşturamazdı.* Ama Mesih bizi hem özgürlüğe kavuşturma, hem de bize oğulluk hakkını verme gücüne sahiptir.[8] Dolayısıyla kimliğimizi unutmayalım! Paul D. Tripp, bu eğilimimizi “kimlik amnezisi” diye adlandırıyor. Bu, Şeytan’ın Mesih imanlılarına yönelik uyguladığı en vahim taktiktir. O, gerçek kimliğimizin yerine başka (sahte) bir kimliği koymaya çalışıyor. Sahte kimlikleri kabul etmeyelim!

Üstelik, Petrus imanlılara şöyle sesleniyor; “*Ayık ve uyanık olun. **Düşmanınız İblis kükreyen aslan gibi yutacak birini arayarak dolaşiyor... İblis’e karşı direnin.***” (1Pe. 5:8,9; vurgu eklenmiştir). Bu ayeti yorumlarken Hristiyan tanrıbilimci Wayne Grudem, Petrus’un Şeytan hakkındaki anlayışını şöyle açıklıyor: “Burada Petrus, Şeytan’ı Hristiyanlara saldıracak (ve muhtemelen zarar verebilecek) kabiliyet ve eğilime sahip olan, kurnaz ve kötü kişisel bir varlık olarak görüyor.”[9] Böylece Şeytan’ın amacı “Tanrı’nın Sözü’nü itibardan düşürmek ve Tanrı’nın işlerini yıkmaktır.”[10] Bize, yani Tanrı’nın çocuklarına saldırarak Tanrı’nın sevgisinin, merhametinin ve lütfunun yetersiz olduğunu göstermeye çalışıyor.

Ayrıca Şeytan’ın özellikle imanlılara yönelik başka saldırıları da vardır. Bu konuda Eyüp kitapçığında (özl. 1. ve 2. bölümünde) çarpıcı bir anlatı yer alıyor. Şeytan Eyüp’ü sınavarak, hayatında değerli olan her şeyi yok ederek, Eyüp’ün Tanrı’nın yüzüne karşı sövmesini ister. Bu kısımda Şeytan’ın amacı, Eyüp’ün kafasında *Tanrı’nın karakteri hakkında şüphe uyandırmaktır.* Tanrı gerçekten adil, iyi ve güvenilir mi? O, her durum üzerinde gerçekten egemen mi?

Eyüp’ün verdiği karşılıklar bizim için örnek ve ibret vericidir. İlk sınavından sonra, Eyüp şöyle der; “Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim. RAB verdi, RAB aldı, RAB’bin adına övgüler olsun!” İkinci sınavından sonra ise “Tanrı’dan gelen iyiliği kabul edelim de kötülüğü kabul etmeyelim mi?” demiştir.[11] Her iki sınavdan sonra günah işlemedi ve Tanrı’yı suçlamadı.[12] Demek ki Eyüp, Şeytan’ın tuzağına düşmedi. Yine de Şeytan bu taktiğini bırakmadı, bırakmıyor, çünkü birçok durumda imanlılar uyandırılan şüpheye kapılıp onun tutsağı olurlar.

Tanrı’nın iyiliğine karşı şüphe uyandırmasının yanı sıra Şeytan, birçok durumda Tanrı’nın iyiliğini de taklit etmeye çalışır:

Bu tür adamlar sahte elçiler, düzenbaz işçiler, kendilerine Mesih’in elçisi süsü verenlerdir. Buna şaşmamalı. **Şeytan da kendisine ışık meleği süsü verir.** Ona hizmet edenlerin de kendilerine doğruluğun hizmetkârları süsü vermesi şaşırtıcı değildir. Onların sonu yaptıklarına göre olacaktır. (2Ko. 11:13-15)

Demek sahtekârlık Şeytan’ın uzmanlık alanıdır. İnsanlara hep cezbedici fırsatlar sunar, ama bize cazip gelen bu fırsatlar sadece ve sadece geçici zevk verir ve bizi yıkıma doğru sürükler. Ayrıca Tanrı çocuklarına kötü düşünceler de gönderir, ve aptalca bir şekilde bunları kendi düşüncelerimiz olarak kabul ederiz. Böylece Şeytan, bizim kutsal ve Tanrı’ya ait olmadığımızı, henüz onun elinde olduğumuzu göstermeye çalışır. Mesih’teki huzurumuzu kaçıran bu saldırılar gerçekten “ateşli oklar” gibi gelir.

[13]

Şeytan, kesinlikle Tanrı’nın çocuklarını sevmez, ne olursa olsun onları yok etmek

ya da en azından aldatmak ister:

Siz babanız İblis'tensiniz ve babanızın arzularını yerine getirmek istiyorsunuz. **O başlangıçtan beri katildi.** Gerçeğe bağlı kalmadı. Çünkü onda gerçek yoktur. Yalan söylemesi doğaldır. Çünkü **o yalancıdır ve yalannın babasıdır.** (Yu. 8:44)[14]

Tanrı, evrenin egemeni olarak Şeytan'ın dünyada çalışmasına izin verdi. Herhangi bir strateji kurarsa ve o stratejiye göre hareket ederse bu ancak ve ancak Tanrı'nın izniyle mümkündür. Şeytan'ın şu etiketi ve etkisine bakın: *“Tanrı'nın görünümü olan Mesih'in yüceliğiyle ilgili Müjde'nin ışığı imansızların üzerine doğmasın diye, bu çağın ilahı onların zihinlerini kör etmiştir.”* (2Ko. 4:4; vurgu eklenmiştir).

Deliceler benzetmesi de Şeytan'ın çalışma tarzını ve kendisinin sonunu aydınlatıyor:

Bundan sonra İsa halktan ayrılıp eve gitti. Öğrencileri yanına gelip, “Tarladaki delicelerle ilgili benzetmeyi bize açıkla” dediler. İsa, “İyi tohumu eken, İnsanoğlu'dur” diye karşılık verdi. “Tarla ise dünyadır. İyi tohum, göksel egemenliğin oğulları, **deliceler de kötü olanın oğullarıdır. Deliceleri eken düşman, İblis'tir. Biçim vakti, çağın sonu; orakçılar ise meleklerdir. Deliceler nasıl toplanıp yakılırsa, çağın sonunda da böyle olacaktır.** İnsanoğlu meleklerini gönderecek, onlar da insanları günaha düşüren her şeyi, kötülük yapan herkesi O'nun egemenliğinden toplayıp kızgın fırına atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır. Doğru kişiler o zaman Babaları'nın egemenliğinde güneş gibi parlayacaklar. Kulağı olan işitsin!” (Mat.13:36-43)

Evet, Şeytan'ın stratejisi korkunçtur (sonu da![15]), ve kendisi yeteneklidir. Ama unutmamalıyız ki Şeytan bir yaratıktır, dolayısıyla sınırlıdır. Tanrı gibi her yerde hazır ve nazır değildir, her şeyi bilmez. Cinler de sayılıdır ve sayıları çoğalmaz. Dolayısıyla, kesinlikle ayık ve uyanık olalım ki taktikleri bizim hayatlarımızda başarılı olmasın. 1. Yuhanna 4:4'te yazıldığı gibi, *“Yavrularım, siz Tanrı'dansınız ve sahte peygamberleri yendiniz. Çünkü sizde olan, dünyadakinden üstündür.”* (vurgu eklenmiştir).

Huzur Kaçıranın Elindeki Alet...

Biz dünyadayız, bu yeni bir haber değildir. Ama bulunduğumuz dünya, orijinal (iyi olan) halinden çok farklıdır. Artık bütün yaratılış yozlaşmıştır.[16] Ama bizler için tehlikeli olan fiziksel yaratılış değildir, bizim için tehlike teşkil eden şey *dünya sistemidir.*

Ama dünya sistemi nedir? *Tanrı'nın karakteri ve isteğine karşı gelen her şey dünya sistemine aittir.* Yukarıda gördüğümüz gibi, geçici bir süre için bu dünya Şeytan'a teslim edildi. Ve bu nedenle Kutsal Kitap'ta Şeytan bu çağın ilahı olarak betimleniyor.

Dünya sistemi, Şeytan'ın insanların hayatlarında kullandığı alettir. Şeytan bu aletle, Mesih imanlılarını Tanrı yolundan saptırmak veya onları Tanrı yolunda duraksatmak[17] , imansız insanların Tanrı yoluna girmelerini engellemek ister.

Kendi memleketinde Mesih'e olan imanını nedeniyle şehit olarak ölen Kartacalı Kiprianus (M.S. 200-258) konumuzu şöyle açıklıyor:

Mademki dünya Hıristiyanlardan nefret ediyor, neden senden nefret eden dünyayı seviyor ve seni kurtaran, seni seven Mesih'i izlemiyorsun? Yuhanna, mektuplarının birinde bedensel arzulara kapılıp dünyayı sevmememiz için feryat edercesine bizi yüreklendiriyor: **“Dünyayı ve dünyayı ait şeyleri sevmeyin. Dünyayı sevenin Baba'ya sevgisi yoktur. Çünkü dünyaya ait olan her şey doğal benliğin tutkuları, gözün tutkuları, maddi yaşamın verdiği gurur Baba'dan değil, dünyadandır.** Dünya da dünyasal tutkular dagaçer, ama Tanrı'nın isteğini yerine getiren sonsuza dek yaşar” (1Yu. 2:15-17). Çok sevgili kardeşlerim, en iyisi, açık bir akıl, sarsılmaz bir inanç ve yüce bir ruhla Tanrı'nın isteğini yerine getirmeye hazır olalım. Ölüm korkusunu kovalım, başlattığı ölümsüzlüğü düşünelim...gösterelim. **Sık sık bu dünyadan olmadığımızı ve burada sadece konuklar ve hacılar (yabancılar[18]) olarak kaldığımızı düşünmeliyiz... Vatanımız cennetten başka bir şey değildir... Ölümünden, o göksel saltanatta, artık hiç korkmamak ne denli tatlıdır ve sonsuza dek yaşamak ne mutluluktur!**[19] (vurgu eklenmiştir)

Bilinmeli ki, Kiprianus'un kılıçla öldürülmeden hemen önceki sorgulanmasında verdiği tek cevap “Tanrı'ya şükürler olsun” olmuştur.”[20] Demek ki, bize mezardan seslenen bu kardeş vaaz ettiğini pratiğe döktü! Söz'ün unutkan dinleyicisi değildi, etkin uygulayıcısıydı.[21]

Huzur Yoluna Devam

Tanrı'nın lütfunu benimseyerek iman (huzur) yoluna devam edelim! *Bu süreç karar ile başlar.* Örneğin, erken kilisenin Şeytan ve bu dünyanın sistemine karşı olan tavrı, Milanlı Ambrose (İ.S. yak. 339-397) tarafından açıklanıyor. Milan'daki toplulukta, vaftiz olacak kişiler törenden önceki gece iki feragatta bulunurlarmış: önce İblis ve onun işleri, sonra dünya ve onun sefalalarından vazgeçtiler.[22] Yani bu düşmanların her ikisini açıkça belirtip bunlardan el çektiler. Artık bunlara ait olmadıklarını, bunlara karışmayacaklarını beyan ettiler. Mesih'e ait oldukları için bunlardan ayrı olduklarını ve gerçekten ayrı yaşamaları gerektiğini anladılar. Benzer bir şekilde, Yeni Antlaşma dışındaki bilinen en eski Hıristiyan vaaz olarak sayılan 2. Clement' te (yak. İ.S. 150) yazıldığı gibi, “Bu dünya ve sonraki dünya iki düşmandır... Dolayısıyla her ikisinin dostu olamayız.” [23]

Evet, bu ruhsal bir savaştır. Yalnız unutulmamalı ki İsa Mesih muzafferdir. Savaşın sonucu çoktan (İsa, kusursuz kurban olarak çarmıha gerilince) belli olmuştur. Savaş bitti, ama çatışmalar devam ediyor çünkü düşmanımız teslim olmak istemez. Bu bağlamda, Apostolik Babalardan *Hermas'ın Çobanı*'ndan (2. yy) alıntı yapmakta fayda vardır:

“Bir insan Tanrı'nın buyruklarını yaşama geçirmeyi isteyebilir ve bunu yapacak gücü vermesi için Tanrı'ya tüm yüreğiyle itaat etmeyi dileyebilir. Ama **şeytan sinsi ve kurnazdır, sürekli ona hata yaptırıp günah işletir**” dedim. Bunun üzerine çoban şunları anlattı: “Şeytan hakiki manada Tanrı'nın yolunu izleyen bir kalbi ele

geçiremez. Mücadele eder, ama sıra kazanmış ve mutluymuş gibi görünebilir. Fakat, **Tanrı'nın gücüne güvenen bir kalp daima şeytana direnir ve onu mağlup eder, şeytan da utançla kaçıp uzaklaşır.**"[24]

Bu dünyada Tanrı yolunda giden diğer insanlar gibi sen de gariplerdensin, çünkü Tanrı krallığına aitsin. Senin şehrin bu dünya şehrinde çok uzaklarda. Bu nedenle, eğer yaşayacağın gerçek şehri biliyorsan o halde niçin bu dünya şehrinde lüks evler inşa etmek için uğraşıp didiniyorsun? Bu dünya şehrinde bütün vaktini kendi refah ve konforu için harcayanlar Tanrı şehrine giremeyecektir. Bu ahmak ve zavallı kişiler anlamıyorlar mı ki, **bu şehirde her şey onlara yabancısıdır ve bir başkasının denetimi altındadırlar.**[25] (vurgu eklenmiştir)

Konumuz üzerine *Hermas'ın Çobanı* başka yararlı görüşler de sunuyor:

İblis'ten korkma. Tanrı'dan korkarak, İblis üzerine egemen olursun. Çünkü onda güç yok... Yine de, habis oldukları için, İblis'in işlerinden kork.

(İblis'in) Tanrı kulları üzerine egemenliği olamaz, çünkü bütün yürekleriyle onların umutları Tanrı'dadır. İblis onlara müdahale edebilir. Ama onları yıkamaz.[26]

Sonuç olarak İsa'nın dünyaya gelişi, iki hükümlürlüğün çarpışmasını teşkil etti. Bu dünya geçici olarak Şeytan'a teslim edildiği için gerçekten imanlılar ruhsal savaş içerisinde. Ama İsa karanlığın hükümlürlüğünü yenmeye geldi ve yendi[27]; ancak çatışmalar devam ediyor. Ayrıca, İsa körlüğü yenmeye geldi ve yendi[28]; zihinler ve gözler hâlâ açılmaktadır. Ve İsa, iyi çoban olarak, bizi ejderhadan salıverip gütmeye geldi ve öyle yaptı[29]; günümüzde başka insanları salıvermektedir. Bunların yanı sıra, lütfu sayesinde İsa yüceliğini göstermeye geldi ve gördük³⁰[30]; ve hâlâ yüceliği gösterilip görülmektedir. Kısacası İsa, Şeytan'ın elindeki bu dünyayı altüst etti, ediyor da. Çünkü Göklerin Egemenliği yeryüzüne gelmiştir.

Dolayısıyla Şeytan'ın kim olduğunu ve nasıl çalıştığını (yani, dünya sistemiyle) unutmamalım. Aynı zamanda kendimizin kim olduğunu da unutmamalım. Bunun için Pavlus diyor ki, "*İblis'in hilelerine karşı durabilmek için Tanrı'nın sağladığı bütün silahları kuşanın.*" (Ef. 6:11; vurgu eklenmiştir). Bu silahlar elimizde, yani bize aittir. Tanrı'nın egemenliği içimizdedir![31]

[1] Orhan Veli Kanık, "Rahat", *Cumhuriyet Dönemi Türk Mizahı ve Hicvi*, 1923-1983 (4. baskı), Ferit Öngören, ed. (Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları), s. 178.

[2] Bu ayetlerden bahsederken, W.E. Vine ve diğerleri (*Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Nashville, Tennessee: Thomas Nelson, 1985, s. 529) rahata ilişkin şu yorumu getiriyor: "...buradaki karşılaştırma (kontrast) sanki Ferisiler tarafından bindirilen (oluşturulan) yüküdür." Benzer bir şekilde Craig S. Keener (*The IVP Bible Background Commentary: New Testament*, Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1993, s. 77) bu ayetleri şöyle yorumluyor: "Matta, İsa'nın rahatla ilgili sözlerinin takiben kısımdaki (12:1-14) Ferisilerin Şabat kurallarıyla bir karşılaştırması olarak kastediyor."

[3] Yeni Antlaşma bu konuda apaçıktır. İnsan kendi uğraşlarına güvenerek, Tanrı'nın beğenisini kazanmaya çalışır. Ancak kurtuluş sevapla elde edilmez, çünkü Tanrı'nın kurtuluş tasarısında sevap diye bir şey yoktur. Örneğin bu

konuda, Titus 3:3-7’de şu açıklama yer alıyor: “Çünkü bir zamanlar biz de anlayışsız, söz dinlemez, kolay aldanan, türlü arzulara ve zevklere köle olan, kötülük ve kıskançlık içinde yaşayan, nefret edilen ve birbirimizden nefret eden kişilerdik. Ama Kurtarıcımız Tanrı iyiliğini ve insana olan sevgisini açıkça göstererek bizi kurtardı. **Bunu doğrulukla yaptığımız işlerden dolayı değil, kendi merhametiyle, yeniden doğuş yıkamasıyla ve Kurtarıcımız İsa Mesih aracılığıyla üzerimize bol bol döktüğü Kutsal Ruh'un yenilemesiyle yaptı.** Öyle ki, O'nun lütfuyla aklanmış olarak umut içinde sonsuz yaşamın mirasçıları olalım.” (vurgu eklenmiştir) Krş. Ef. 2:1-10 (özl. 2:4,8-9).

[4] *Choosing Rest: Cultivating a Sunday Heart in a Monday World (Huzuru Seçmek: Pazartesi Dünyasında bir Pazar Kalbi Yaratma)* (Colorado Springs, Colorado: NavPress, 2002), s. 28-29.

[5] *Hastings Bible Dictionary*, a.g.e. *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*'da alıntılanmıştır, s. 529.

[6] Şeytan adı, Eski Antlaşma'da 11ayette, Yeni Antlaşma'da ise 36 ayette geçer. İblis adı (Gr. *diabolos*), toplam 34 ayette geçer ve bunların hepsi Yeni Antlaşma'da. Şeytan'ı kasteden *yılan* kelimesi Yaratılış 3'te (3:1,4,13), Yeş. 27:1, 2Ko. 11:3 ve Va. 12:9 ile 20:2'de geçer (Vahiy kitapçığında kullanılan yılan kelimesinin yanı sıra *ejderha* kelimesi de Şeytan için kullanılır). Şeytan'ı kasteden *düşman* kelimesi ise Yeni Antlaşma'da 5 defa geçer (Mat. 13:25,28,39; Luk. 10:19; 1Pe. 5:8).

[7] *A Tapestry of Faiths: The Common Threads between Christianity and World Religions* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2002), s. 232.

[8] Krş. Yu. 1:12.

[9] *The First Epistle of Peter: An Introduction and Commentary* (Tyndale New Testament Commentaries) (Leicester: Inter-Varsity Press, 1988 [2000]), s. 196. Ayrıca Robert H. Mounce *A Living Hope: A Commentary on 1 and 2 Peter* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1982) adlı kitabında konuya şu anlayışı getirir: “Onun (Şeytan'ın) Tanrı halkına karşı saldırganca bir düşmanlığı var.” (s. 88).

[10] Edmund Clowney, *The Message of 1Peter: The Way of the Cross* (The Bible Speaks Today) (Leicester: Inter-Varsity Press, 1988), s. 214.

[11] Bkz. Eyü. 2:10.

[12] Bkz. Eyü. 1:22, 2:11.

[13] Bkz. Eyü. 1:22, 2:11.

[14] R.V.G. Tasker (*The Gospel According to John: An Introduction and Commentary* (TNTC) (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1960, 1988), s. 119) bu ayeti şöyle yorumluyor: “...İlan etmek üzere Tanrı'dan gönderilmiş, Tanrı tarafından söylenen Tanrı'nın gerçeği olan gerçeğini anlamayı ve bu gerçeğin etkisi altına girmeyi reddetmek, gerçekte doğası sahtecilik olan ve tüm amacı insan kabilini aldatmak olan ondan yani İblis'in kendisinden gelmişliğin hataya yer vermeyen kanıtını vermektir. İblis bir yalan söylediğinde, İsa 44'üncü ayette İblis'in ana dilini konuştuğunu çünkü İblis'in bir yalancı ve yalancının babası olduğunu söyler.” Önemli not: Ayartılar gibi, yalın şekilleriyle Şeytan'ın

yalanları bizler için sorun sayılmaz, ama inanıldığında çok tehlikeli olurlar!

[15] Bkz. Va. 20:7-10.

[16] Krş. Rom. 8:19-22. Bu ayetlere göre, yaratılış amaçsızlığa terk edildi. Tanrı, evrenin egemeni olarak, bu olaya izin verdi, tıpkı Eyüp'ün Şeytan tarafından sınanması gibi.

[17] İbraniler kitapçığında hitap edilen İbrani imanlıların büyük bir sorunu vardı: ruhsal bebeklik (İbr. 5:11-6:2). Şeytan bizim de yetkinliğe (ruhsal yetişkinliğe) doğru ilerlememizi istemez. Yakup 1:2-4'te yazıldığı gibi, "Kardeşlerim, çeşitli denemelerle yüz yüze geldiğinizde bunu büyük sevinçle karşılayın. Çünkü bilirsiniz ki, imanınızın sınanması dayanma gücünü yaratır. Dayanma gücü de, hiçbir eksiği olmayan, olgun, yetkin kişiler olmanız için tam bir etkinliğe erişsin."

[18] Krş. 1Pe. 2:11.

[19] "Kiprianus", *Kilise Babalarından ve Yazarlarından Alıntılar* (İstanbul: Sent Antuan Kilisesi, 1997), s. 146. (Bu alıntı, Kutsal Kitap'la karşılaştırılarak birkaç yerde düzeltilmiştir).

[20] "Cyprian" (Kiprianus) < <http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprian> > (20 Aralık 2009 tarihinde ulaşılmıştır).

[21] Krş. Yakup 1:22-25.

[22] J.G. Davies, *The Early Christian Church* (New York: Barnes & Noble, 1995 [1965]), s. 263.

[23] "Separation from the World" (Dünyadan Ayrılık), *A Dictionary of Early Christian Beliefs* (ed. David W. Bercot) (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1998, 2006), s. 697.

[24] Robert Van De Weyer, *Hristiyanlığın Antik Metinlerinden Hermas'ın Çobanı* (çev. Mesut Küçükkoğlu) (İstanbul: Gerçeğe Doğru Kitapları, 2005), s. 47.

[25] A.g.e., s. 48-49.

[26] "Satan" (Şeytan) *A Dictionary of Early Christian Beliefs* (ed. David W. Bercot) (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1998, 2006), s. 592.

[27] Bkz. Yu. 1:4-5,9; Kol. 1:13-14; 2:15; Ef. 1:19-22; 1Pe. 2:9.

[28] Bkz. Luk. 4:18-19; 2Ko. 4:4.

[29] Bkz. Yeş. 40:9-11; Luk. 4:18-19; Yu. 10:1-18.

[30] Bkz. Yu. 1:14; 17:1-5.

[31] anımsatayım ki Pavlus, Kol. 1:27'de şöyle yazıyor: "Tanrı kutsallarına bu sırrın uluslar arasında ne denli yüce ve zengin olduğunu bildirmek istedi. Bu sırrın özü şudur: **Mesih içinizdedir**. Bu da yüceliğe kavuşma umudunu veriyor." (vurgu eklenmiştir).

6

Görenedir görene, köre nedir köre ne?

— Türk atasözü

Aziz Nesin'in bir gülmece öyküsünde[1] eşiyile birlikte, kendisi İstanbul'da deniz manzaralı bir ev tutmak ister. Ama oralarda denize girmek, denizi görmek zor mu zor bir iş olmuştur, çünkü o şehrin her köşesi satın alınmıştır. Nesin'e göre yakında havası da satılacaktır! Neyse ararlar, tararlar ama bulamazlar. Nihayet Cihangir'in dik bir yamacına dikilmiş bir binanın ikinci bodrum katındaki sözde deniz gören bir daireye bakmaya giderler. Denizi sorunca dairenin sahibi önce bir sandalye ister, sonra bir masa ve sonunda Nesin'in o masa üzerinde zıplamasını ister. Ancak öylece bir karış deniz görebilir kahramanımız. Hatta denizi görebilmek için daire sahibi oraya bir periskop tertibatı yapmasını tavsiye eder, moda olmuş diye. Anlaşılacağı üzere orayı tutmazlar...

Gayet tabii insan, denizi ya da herhangi bir şeyi net görmek ve anlamak istediğinde, deniz (veya görmek istediği başka bir şey) ve gözler mevcut olup gözler görür vaziyette olmalıdır! Çoğumuz için sorun fiziksel olarak görmek değil, bir olayı doğru bir şekilde irdelemek ve anlamak olur. Hepimiz biliyoruz ki insanın gözlerinin görebilmesi için ışığın da mevcut olması şarttır. Ayrıca gözler uzun bir sürece ışıktan mahrum kalırsa, o gözler görmez olur veya güç görür. Şükrolsun ki Tanrı'nın özel vahyi olarak bizim için ışık mevcuttur. Mezmur 119:15'te yazıldığı gibi, "Sözün adımlarım için çıra, Yolum için ışıktır." Ancak Rab'bin Sözü'nün ışığında gerçekten gerçekliği görebiliriz. Ve daha önce yazdığım gibi, Tanrı'nın gördüğü gibi Tanrı'yı, kendimizi, başkalarını ve dünyayı görmeliyiz, çünkü Tanrı'nın görüşü gerçekliği teşkil eder.[2]

Kutsal Kitap'a göre olan dünya görüşü, iman gözüyle görür[3]; bu dünya görüşüne sahip olan kişi, Tanrı'nın karakteri ve vaatleri doğrultusunda düşünür ve yaşar. Kutsal Kitap'a göre, tam anlamıyla uygun bir dünya görüşüne sahip olan biri, Mesih'te kendisine ait olan kaynakları benimseyerek[4] sonsuzluğun ışığında yürür. Kısacası, Kutsal Kitap ile tutarlı olan dünya görüşüne sahip olan kişi, Tanrı'nın Sözü'nde kendisi ve insanlık için olan kurtuluş tasarısı hakkındaki açıklamaları doğrultusunda yaşar. Bunun yanı sıra öyle bir dünya görüşüne sahip olan kişi, kendi refahı, rahatı ve sağlığını düşünerek kendi tasarıları ve hayatı iyi gitsin diye hareket etmez, dua etmez. [5] Aksine Tanrı'nın amaçları yerine gelsin, Tanrı'nın adı yücelsin ve Tanrı'nın görkemi duyurulsun diye hareket ve dua eder. İşte, böyle yaşayan kişinin dünya görüşü Kutsal Kitap'a göredir.

Bu bağlamda anlayalım ki kültürümüzün bize ilettiği bilgiler, ahlaklar, değerler ve değerlendirmeler Tanrı'nın karakteri ve kurtuluş tasarısına göre değildir. Basit bir örnek vereyim... Kültürümüz, düşmanlarımız hakkında ne diyor? Örneğin, "Dostuna dost, düşmanına düşman." "Düşmanına acıyan kendine yazık eder." "Rakip ölsün de ne sebepten ölürse ölsün." Ama İsa'nın dedikleri sezgilere ve insanın mantığına tamamen aykırı:

'Göze göz, dişe diş' dendiğini duydunuz. Ama ben diyorum ki, kötüye karşı direnmeyin. Sağ yanağınıza bir tokat atana öbür yanağınızı da çevirin. karşı davacı

olup mintanınızı almak isteyene abanızı da verin. Sizi bin adım yol yürümeye zorlayanla iki bin adım yürüyün. Sizden bir şey dileyene verin, sizden ödünç isteyeniyi geri çevirmeyin. ‘Komşunu seveceksin, düşmanından nefret edeceksin’ dendiğini duydunuz. Ama ben diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Babanız’ın oğulları olasınız. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem iyilerin üzerine doğdurur; yağmurunu hem doğruların hem eğrilerin üzerine yağdırır. Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? Vergi görevlileri de öyle yapmıyor mu? Yalnız kardeşlerinize selam verirseniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun. (Mat. 5:38-48)[6]

Evet, İsa’nın ortaya koyduğu standartlar (bu konuşmasında sevgi, cömertlik, yetkinlik vs.), insanın koyduğu standartlardan hem çok farklı hem de yüksektir. Sevgili okuyucular, muhakkak bu sizler için yeni bir kavram değildir. Fakat bilmek yeterli değil... Bilip de uygulamak lazım.[7] Kötü anlarda neye göre hareket ediyoruz; Kutsal Kitap’ın bu ayetlerde ortaya koyduğuna göre mi, yoksa kültürümüzün iletmişine göre mi? Sevgiyi hak etme açısından, Tanrı’nın gözünde, düşmanlarımız dostlarımızdan farklı değildir.

Kutsal Kitap’ta Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olanlar ve Olmayanlar

Tanrı’nın Sözü’nde dünya görüşüne ilişkin birçok iyi ve kötü örnek var. Birkaç tanesini ele alıp üzerinde düşünelim:

Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olmayanlar (kötü örnek)	Bölüm:Ayet	Tanrı’nın Bakış Açısına Sahip Olanlar (iyi örnek)	Bölüm:Ayet
Eyüp’ün karısı	Eyüp 2:9	Eyüp’ün kendisi	Eyüp 2:10
Davut	2. Samuel 11:1-28	Davut	2. Samuel 12:1-23 (Mezmur 51)
İlyas	1. Krallar 19:1-18	İlyas	1. Krallar 18:16-40
Petrus	Markos 8:31-33	Petrus	Markos 8:27-29 (Matta 16, Luka 9); Elçilerin İşleri 2-4
Büyücü Simun	Elçilerin İşleri 8:9-24 (özellikle 18-19)	12 yıldır kanaması olan kadın; Fenikeli kadın	Markos 5:25-34; Markos 7:24-30

Bu kısımları okuyup düşündükten sonra, kötü ile iyi olan örnekler arasındaki farkı

görebildiniz mi? Evet, iman! Böylece imanla hareket eden kişiler kararlarını vererek, Tanrı'nın karakterine ve vaatlerine dayanarak yaşadılar. Ama gördüğünüz gibi bu kişilerin bazıları bizim için hem iyi hem de kötü örnek oldular. Bunun nedeni nedir? Acaba kendi hayatlarımızda buna benzer durumlar yaşıyor muyuz?

Doğru Şekilde Görebilmenin Bir Sırrı mı Var?

Belki “Her durumda her şeyin doğrusunu seçmem” diye iddia ediyorsunuzdur. “Bu gerçekten mümkün ise bunun sırrını keşfedemedim daha.” Sevinelim kardeşler, çünkü iman yolunda yürüyenler için bu işin sırrı kalmadı artık. Pavlus’un Kolose’deki kutsallara yazdığı gibi:

Tanrı'nın sizin yararınıza bana verdiği görevle kilisenin hizmetkârı oldum. Görevim, Tanrı'nın sözünü, yani geçmiş çağlardan ve kuşaklardan gizlenmiş, ama şimdi O'nun kutsallarına açıklanmış olan sırrı eksiksiz duyurmaktır. Tanrı kutsallarına bu sırrın uluslar arasında ne denli yüce ve zengin olduğunu bildirmek istedi. **Bu sırrın özü şudur: Mesih içinizdedir.** Bu da yüceliğe kavuşma umudunu veriyor. (Kol. 1:25-27 – vurgu eklenmiştir)

Nasıl tümüyle Kutsal Kitap’a göre yaşayabiliriz? Kendi çabamızla kesinlikle yaşayamayız (!), ama içimizde olan Mesih yaşayabilir.[8] İman ettiğimiz anda “günaha kölelik etmeyelim diye, günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için eski yaradılışımızın Mesih’le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz.”[9] Pavlus, bu sözlerine şöyle devam eder:

Çünkü ölmüş kişi günahattan özgür kılınmıştır. Mesih’le birlikte ölmüşsek, O’nunla birlikte yaşayacağımıza da inanıyoruz. Çünkü Mesih’in ölümden dirilmiş olduğunu ve bir daha ölmeyeceğini, ölümün artık O’nun üzerinde egemenlik sürmeyeceğini biliyoruz. O’nun ölümü günaha karşılık ilk ve son ölüm olmuştur. Sürmekte olduğu yaşamı ise Tanrı için sürmektedir. Siz de böylece **kendinizi günah karşısında ölü, Mesih İsa’da Tanrı karşısında diri sayın.** (Rom. 6:7-11 – vurgu eklenmiştir)

Ve sonraki bölümde şunu da ekler:

Aynı şekilde kardeşlerim, siz de bir başkasına -ölümden dirilmiş olan Mesih’e varmak üzere Mesih’in bedeni aracılığıyla **Kutsal Yasa karşısında öldünüz.** Bu da Tanrı'nın hizmetinde verimli olmamız içindir. (Rom. 7:4 – vurgu eklenmiştir)

Yanlış anlamayalım. Yasa (buyruk) “kutsal, doğru ve iyidir”[10], ama günahımızı açığa vurur. Vurunca da ölüm getirir. Ve bu nedenle Müjde ve yeni yaşama ihtiyacımız vardır! Sadece ve sadece Mesih’in yaşamıyla aklanıp gerçekten muzaffer bir şekilde kutsal ve yetkin olmaya doğru yol katedebiliriz. Çünkü zafer O’nundur, kutsallık ve yetkinlik de O’nundur.[11] Şimdiden klasikleşmiş *Total Truth* (Tam Gerçek) adlı kitabında, araştırmacı ve yazar Nancy Pearcey’in şu isabetli ifadesi bu konuya açıklık getirir:

Yalnızca Mesih’in ölümünü paylaştıktan sonra, O’nun yeniden diriltme gücünü paylaşma vaadi vardır. Ve tekrar söylüyorum ki bu sıralama hayattır. Pavlus, “Baba’nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla O’nunla birlikte ölüme gömüldük.” (Rom.6:4) diye

yazmıştır. Eski yaşamımızdan gerçekten vazgeçene kadar, yeni bir yaşam almamız bizim açımızdan imkânsızdır. Bunu, elbetteki Yargıç olarak Tanrı'nın bizim günahlarımızı bağışladığı ve kendi ailesine evlat edindiği, tamamı tek işlem olan süreç içerisindeki dönüşümümüzde gerçekleştiriyoruz. Ancak Tanrı'nın adaleti açısından "doğru" ilan edilmek, yalnızca başlangıçtır. Sonrasında, günahtan kurtulabilmemiz ve ruhani olarak yeni bir bireye dönüşmemiz için gün be gün ruhani olarak, derine kazınmış ruhani yapılara doğru öldüğümüz bir sürece başlama çağrısı alırız.[12]

Yirmi yıl iman uğruna hapiste kalan ve orada ölen Çinli yazar ve kilise lideri Watchman Nee[13] (Nee Shu-Tsu,1903-1972), ele aldığımız konuda şu netleştirici yorumları getirir:

Tanrı'nın kutsallığının gerektirdiklerini yerine getirmek üzere dirilmiş olan Rab'bin yaşamı, bizi güçlendirir.

Tanrı'ya şükrolsun ki, O tahttaki Yasa Koyucu'dur ve yüreğimde Yasa'yı Yerine Getiren'dir. Yasa'yı verenin kendisi, Yasa'ya uygun yaşayandır. O taleplerde bulunur, yine O bu talepleri karşılar.

Hepimiz şu noktaya gelmeliyiz: 'Rab, senin için hiçbir şey yapamam, ama senin bende her şeyi yapabileceğine güveniyorum.' [14]

Bu makalenin önceki bölümlerinde Tanrı'nın, kurtulmamış insanın, kurtulmuş insanın, Şeytan'ın ve dünyanın karakterlerine bakıp bunları düşünerek Kutsal Kitap'ın ortaya koyduğu dünya görüşünün sütunlarını araştırmış olduk. Bu bölümde amacım sütunlara "betonarme demiri" takviye ederek, beraber inşa ettiğimiz dünya görüşü binasını sağlamlaştırmaktır. Son bölümümüzde binamızı tamamlamak üzere yukarıda söz edilen dönüşüm konusuna yoğunlaşacağız.

[1] Aziz Nesin, "Deniz Ayak Altında", *Sizin Memlekette Eşek Yok Mu?* (3. baskı) (İstanbul: AD Yayıncılık, 1995), s. 42-45.

[2] Bu makalenin 4. bölümünden alıp burada tekrarlıyorum.

[3] Bkz. 2Ko. 5:7.

[4] Bkz. 2Pe. 1:3.

[5] İsa'nın Getsemani Bahçesi'ndeki duası (Mar. 14:36) örnek niteliğindedir.

İngiliz kilise lideri J.C. Ryle (1816-1900) önemli bir şeyi bize hatırlatır:

"Bahçıvanın verimli bir asmanın dallarını, bu dalları daha verimli hale getirmek üzere budaması ve kesmesi gibi, Tanrı da inananları içine düşürdüğü yaşamın şartları ile saflaştırmakta ve kutsallaştırmaktadır." Krş. Yu. 15:1-8.

[6] Krş. Luk. 6:27: "Ama beni dinleyen sizlere şunu söylüyorum:

Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik yapın, lanet edenler için iyilik dileyin, hakaret edenler için dua edin." Dünyanın bakış açısına göre bu sözler bir delinin ağzından kaçmış gibidir. Oysa, "dünyanın temelini koyan"ın ağzındandır!

[7] Yuhanna 14:21'de İsa dedi ki, "Kim buyruklarımı bilir ve yerine getirirse, işte beni seven odur. Beni seveni Babam da sevecektir. Ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim" (vurgu eklenmiştir). Ayrıca İngiliz okutman ve yazar Harry Blamires'in şu düşüncesi konuyu anlamamıza yardım eder: "Bir gün

Hristiyan insan, kendisini kendi iradesiyle erdemli kılamayacağı ve kendisini erdemli olma yönünde eğitemeyeceği anlayışıyla uyanacaktır. Belki başlangıçta, okul müdürleri ve gençlere öğütler veren kişiler tarafından tanıtıldığı şekliyle, iyi niyetle ve hakkını vererek kendisinde ideal ahlaklı bir kişilik oluşturmayı denemiştir. Ancak, Kilise tarafından eğitildiğinde ve Hristiyan yaşamında diğerleri tarafından ileri götürüldüğünde, bu kişi ahlaki açıdan kendisini yetiştirme sürecinin kozmik saçmalık olduğunu anladığı ve sonuç olarak Hristiyan yaşamının coşkusunu tattığı noktaya ulaşacaktır. Her şeyin ötesinde, bu bireyden Hristiyan usulü kişilik oluşturma tarifesinin, yaşayan bir reklamı olmak üzere erdemli bir benlik imal etmesi istenmemektedir. Daha ziyade kendisine şunlara itaat etmesi çağrısı yapılmaktadır: yaratılan olduğunu kabul etmesi ve Tanrı'nın buyruklarına ve Kutsal Ruh'un rehberliğine kendini teslim etme yolunu öğrenmesi.” (*The Tyranny of Time: A Defence of Dogmatism*, New York: Morehouse-Barlow Co., 1965), s. 97

[8] Pavlus Kolose'deki kutsallara yazarken şöyle devam eder: “Çünkü siz öldünüz, yaşamınız Mesih'le birlikte Tanrı'da saklıdır. **Yaşamınız olan Mesih** görüldüğü zaman, siz de O'nunla birlikte yücelmiş olarak görüneceksiniz.” (Kol. 3:3-4 – vurgu eklenmiştir).

[9] Rom. 6:6. Ayrıca Gal. 2:20'yi aklımızda tutmamız lazım: “Mesih'le birlikte çarmıha gerildim. Artık ben yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor. Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı, beni seven ve benim için kendini feda eden Tanrı Oğlu'na imanla sürdürüyorum.” (vurgu eklenmiştir) Yani ben günah, Yasa ve eski bakış açım öldüm. Yazarlar Dan Stone ve David Gregory bu konuyu çarpıcı bir şekilde açıklarlar: “Eski benliğimin hâlâ yaşadığını düşünüyorsam, ben hâlâ kendi kendimi ölçüt alıyorum demektir. Kendimi ölçüt alıyorsam, kendimi düzeltmeye veya doğrultmaya, kendimden yeni bir şey oluşturmaya veya bir şey yaparak kendimi değiştirmeye çalışıyorum. Ben sadece kendime odaklandığım sürece, sadece içimde olan Mesih'e odaklanamam. Böylece bölünmüş biri olurum.” (*The Rest of the Gospel: When the Partial Gospel Has Worn You Out*, Corvallis, Oregon: One Press, 2000), s. 53.

[10] Rom. 7:7.

[11] Krş. 1Ko. 15:56-57; 1Pe. 15-16 ve Mat. 5:48.

[12] *Total Truth: Liberating Christianity from its Cultural Captivity* (Wheaton, Illinois: Crossway Books, 2004), s. 356.

[13] Bkz. “Watchman Nee”, *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Watchman_Nee > (10 Kasım 2010 tarihinde ulaşılmıştır).

[14] *The Normal Christian Life* (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1961, 2008), s. 107, 109, 110.

Bu makale dizisinde, dünya görüşü kavramını ve bu kavramın boyutlarını irdeleyip dünya görüşü değişimini anlamaya çalıştık. Umuyorum ki bu konuların ne kadar önemli olduğunu idrak etmeye başlamışsınızdır.

İngiliz düşünür ve yazar G.K. Chesterton, *Heretics* adlı kitabında şöyle yazıyor:

...bazı insanlar vardır – ki ben onlardanım – herhangi bir kişi hakkında fikir verebilecek en pratik ve önemli şeyin, onun evren hakkındaki görüşü olduğunu düşünürler. Müstakbel kiracıyı değerlendiren bir ev sahibi için kiracının maaşını bilmek önemlidir, ama daha önemlisi kiracının felsefesidir [düşünüşü]. Yakında savaşa gidecek olan bir komutan için düşmanın sayısını bilmenin önemli olduğunu düşünüyoruz, ama daha önemlisi düşmanın felsefesidir. Bizce burada önemli olan, kozmos teorisinin ne derecede fark ettiği değil de, eninde sonunda başka bir şey fark eder midir?[1]

Hayata ve hayatın ayrıntılarına yaklaşımımız ve onlarla ilgili düşünüşümüz gerçekten can alıcı bir öneme sahiptir. Acaba hayata baktığımızda taktığımız gözlükler (dünya görüşü) nasıl? Gerçekliği ve gerçek olanları seçebiliyor musunuz? *Worldviews* adlı kitapta yazıldığı gibi;

... insanların dünya görüşlerini keşfetmek, kimliklerini anlamak demektir...

Chesterton haklıydı. Bir insanın dünya görüşünden başka daha mühim bir şey yoktur. Hem kendimizi hem de başkalarını anlamada dünya görüşü son derece önem taşır.[2]

Düzeltilme Değil, Dönüştürme

İsviçreli felsefeci Henri-Frédéric Amiel (1821-1881) diyor ki, “Her dini, siyasi ve eğitimsel sistemin sınavı, meydana getirdiği insandır.”[3] Üstelik, bu analiz dünya görüşlerine de uygundur. Kişinin hayatını – en azından adım adım – iyiye dönüştürmeyen dünya görüşü terk edilmeli.[4]

Peki, bu dönüşüm nasıl meydana gelir? Bu soruyu yanıtlamak üzere Hristiyan antropolog Paul Hiebert’in konumuzla ilgili deneyimli ve kavrayışlı fikirlerinden yararlanalım. Alıntı uzun ama okumaya değer:

Bu durumda dünya görüşünü nasıl dönüştürebiliriz? Gördüğümüz gibi, dünya görüşlerinin dönüştüğü iki temel yol vardır: Bilinçli inanç ve uygulama düzeyindeki değişiklikler, dünya görüşü düzeyine sızdığına ve etkileşime girdiğinde doğal değişim meydana gelecektir. Yüzeydeki kültür ve dünya görüşü arasındaki gerilimi azaltmak üzere, dünya görüşünün iç yapısında radikal bir yenilenme meydana geldiğinde, paradigma veya dünya görüşü kaymaları görülür. Bu paradigma kaymaları yüzeydeki kültürü sırayla tekrardan şekillendirir. İlişki iki yönlüdür: Bilinçli inançlar dünya görüşünü tekrar şekillendirirken, dünya görüşü bilinçli inançları kalıplar.

Normal olarak dönüşümü düşündüğümüzde, radikal paradigma kaymalarını düşünürüz. Dönüşüm, eski inanç ve uygulamaları yenileriyle değiştirir. Bu süreç, eski bir yoldan geri dönmeyi ve yeni bir yola girmeyi içerir. Dünya görüşü düzeyinde,

gerçeklik görüşümüzü yapılandırma temel yollarımızı değiştirir. Ancak çoğu dönüşüm, bütün birey ve toplumlarda süreklilik gösteren bir süreçtir. Gelişen teknoloji, yeni deneyimler ve yeni fikirler, altta yatan dünya görüşlerini etkiler. Dünya görüşü dönüşümünü, bir nokta, Rab'be dönüş ve bir süreç, süreklilik gösteren derin bir öğrenim [öğrencilik] olarak görmeliyiz.

Dünya görüşünü dönüştürmenin bir yolu da, onları “yüze çıkartmak”, yani sahip olduğumuz, irdelenmemiş varsayımları, bilinçli bir şekilde incelemek ve üstü örtülü olanları açığa çıkarmaktır. Dünya görüşleriyle ilgili sorun, bunların büyük oranda isimlendirilmemiş, irdelenmemiş ve saldırılmamış olmasıdır. Düşüncelerimizi tekikleyenler hakkında düşünmenin zor olmasından dolayı, kendi dünya görüşümüzü irdelenmek özellikle zordur.[5]

Burada vurgulanması gereken şudur: Tanrı bize rötuş yapmak istemiyor. Ay aydın, hesap belli... Tanrı bir miktar düzeltme yapmayı değil, bizi tamamen dönüştürmeyi ister. Öngörülen dönüşüm insan için gerçekten zordur – doğal olarak imkânsızdır – bundan ötürü Mesih, kurtarıcı olarak, bize kendini vermiştir. İsa, İmmanuel'dir, yani “Tanrı bizimle” (Mat. 1:23).

Merkezimiz

Bu dönüşümümüz, gittikçe daha Mesih-merkezli olmamıza bizi sürüklemelidir. Dikkat ederseniz sözünü ettiğim Tanrı-merkezlilik değil, Mesih-merkezliliktir.[6] Niçin? Mükemmel kurban olması ve eşsiz hizmeti ile bizi dünyadan kendine ayıran, bize yeni kimlik bağışlayan Mesih'in kendisidir. O;

- İmmanuel (Yşa. 7:14; Mat. 1:23)
- Harika Öğütçü, Güçlü Tanrı, Ebedi Baba, Esenlik Önderi (Yşa. 9:6)
- İşay'ın kökü, halklara sancak (Yşa. 11:10)
- Acılar adamı, acılarımızı yüklenen (Yşa. 53:3,4)
- Davut için doğru bir dal (Yer. 23:5; 33:15; Zek. 3:8; 6:12)
- Günahtan ve ruhsal kirlilikten arındırmak için bir pınar (Zek. 13:1)
- Doğruluk güneşi (Mal. 4:2)
- İsrail'i güdecek önder (Mat. 2:6)
- Şabat'ın Günü'nün Rabbi (Mat. 12:8; Mar. 2:28; Luk. 6:5)
- Yunus'tan ve Süleyman'dan daha üstün olan (Mat 12:41-42)
- Davut'un Oğlu (Mar. 10:35)
- Yüce Olan'ın Oğlu ve İnsanoğlu (Mar. 14:61-62)
- Yahudilerin Kralı (Mar. 15:2)
- Yücelerden doğan Güneş (Luk. 1:78-79)
- Rab'bin adıyla gelen Kral (Luk. 19:38)
- Söz ve Işık (Yu. 1:1-5; bkz. Yşa. 9:2)
- Güvey (Yu. 3:29) ve tek er (2Ko. 11:2)
- Dünyanın ışığı (Yu. 8:12)
- İbrahim doğmadan önce var olan (Yu. 8:58)

- Dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu (Yu. 1:29; Va. 5:6,12; bkz. Yşa. 53:7)
- Yaşam ekmeği (Yu. 6:35)
- Koyunların çobanı ve kapısı (Yu. 10:2,7-9)
- Tanrı'nın Oğlu (Yu. 10:36)
- Diriliş ve yaşam (Yu. 11:25)
- Yol, gerçek ve yaşam (Yu. 14:6)
- Gerçek asma (Yu. 15:1)
- Yaşam Önderi (Elç. 3:15)
- Kutsal ve adil Olan (Elç. 3:42)
- Önder ve Kurtarıcı (Elç. 5:31)
- Gelecek Kişi (Rom. 5:14)
- Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam (Rom. 5:17)
- Her şeyin kaynağı (Rom. 11:36 – *“her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için var oldu”*)
- Fısıh kuzumuz (1Ko. 5:7)
- Ruhsal kaya (1Ko. 10:4)
- İkinci (göksel) insan (1Ko. 15:47-48)
- İbrahim'in soyunundan olan (Gal. 3:16)
- Rab (Ef. 1:2,3,15)
- Barışımız (Ef. 2:14)
- Bütün yaratılışın ilk doğanı (Kol. 1:15)
- Her şeyden önce var olan (Kol. 1:17)
- Bedenin, yani kilisenin başı (Kol. 1:18; Ef. 5:23)
- Başlangıç olan ve ölümler arasından ilk doğan (Kol. 1:18)
- İçimizde olan, yüceliğe kavuşma umudunu veren (Kol. 1:27)
- Yaşamımız (Kol. 3:3-4)
- Esenlik kaynağı (2Se. 3:16)
- Umudumuz (1Ti. 1:1)
- Tek aracı (1Ti. 1:5-6)
- Sonsuzlara dek bütün çağların Kralı (1Ti. 1:17)
- Dirilerle ölümleri yargılayacak olan (2Ti. 4:1-2)
- Tanrı ve Kurtarıcımız (Tit. 2:13; 3:4-6)
- Tanrı'nın yüceliğinin parıltısı, O'nun varlığının öz görünümü (İbr. 1:3; Kol. 1:15)
- Kurtuluş öncüsü (İbr. 2:10)
- O'nun evi üzerinde yetkili oğul olarak sadık (İbr. 3:6)
- Başkâhinimiz (İbr. 4:14-16; 7:26-28)
- Yetkin kılınca, sözünü dinleyen herkes için sonsuz kurtuluş kaynağı (İbr. 5:9)
- Yok edilemez bir yaşamın gücüne göre kâhin (İbr. 7:16)
- Daha iyi bir antlaşmanın aracısı, daha üstün bir göreve sahip (İbr. 8:6)
- Yeni antlaşmanın aracısı (İbr. 9:15)
- Kurban (İbr. 9:26-28)
- İmanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı (İbr. 12:2)

- Dün, bugün ve sonsuza dek aynı olan (İbr. 13:8)
- Esenlik veren Tanrı, koyunların büyük Çobanı (İbr. 13:20)
- Yasa koyucu, tek Yargıç (Yak. 4:12; bkz. Elç. 10:42 – ölümlerle dirilerin Yargıcı)
- Kusursuz ve lekesiz kuzuyu andıran (1Pe. 1:18)
- İnsanlarca reddedilmiş, ama Tanrı'ya göre seçkin ve değerli olan diri taş; sürçme taşı ve tökezleme kayası (1Pe. 2:4-8)
- Canlarımızın Çobanı ve Gözetmeni (1Pe. 2:25)
- Baş Çoban (1Pe. 5:4; bkz. Yu. 10:11; Zek. 13:7)
- Sabah yıldızı (2Pe. 1:19)
- Başlangıçtan beri var olan (1Yu. 1:1)
- Yaşam Sözü ve sonsuz Yaşam (1Yu. 1:1-2)
- Adil olan (1Yu. 2:1)
- Baba'nın Oğlu (2Yu. 3)
- Tek Efendimiz ve Rabbimiz (Yah. 4)
- Dünya krallarına egemen olan güvenilir tanık (Va. 1:4-6)
- Var olan, var olmuş ve gelecek olan, Her Şeye Gücü Yeten Rab Tanrı (Va. 1:8)
- Alfa ve Omega, İlk ve Son (Va. 1:8,17)
- Diri Olan (Va. 1:18)
- Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut'un Kökü (Va. 5:5)
- Sadık ve Gerçek (Va. 19:11)
- Kralların Kralı ve Rablerin Rabbi (Va. 19:16)
- Kentin (Yeni Yeruşalim'in) tapınağı, Kuzu da onun çırası (Va. 21:22-23)
- Davut'un kökü ve soyu, parlak sabah yıldızı (Va. 22:16)[\[7\]](#) vs.

İmanlılar, hatta tüm insanlar için bu tabirlerin hepsi derin ve önemli anlamlar taşımaktadır. Bunların her birini kendi bağlamında irdelememizde, derin derin düşünerek anlamamızda fayda vardır; bireysel veya toplu ibadetinizde bunlar hakkında konuşup düşünelim. İçten, Ruh'ta tapınmak imanlıyı dönüştürür, çünkü Tanrı'nın kendisiyle, gerçek gerçeklikle yüz yüze gelmiş olur.

İsa ruhsal hayatımızın ve dünya görüşümüzün esası olduğundan, tapınmamızın da öznesi ve nesnesi olmalıdır, olacaktır. Vaiz ve yazar John Piper, *Think* adlı yeni kitabında şu keskin ve doğru tespitte bulunur: "İsa'ya tapınılmıyorsa, Tanrı sevilmiyordur".[\[8\]](#) Bu gerçek aklımızdan çıkarsa, kimliğimizi ve yaşam kaynağımızı unutmuş oluruz. Kitabında Piper defalarca Mesih'i "en üstün hazine"miz olarak adlandırır. Asıl servetimiz İsa Mesih'in kendisidir. Mezmur 124'ün sözleri aklıma geliyor:

*RAB bizden yana olmasaydı, desin şimdi İsrail:
RAB bizden yana olmasaydı, insanlar bize saldırdığında,
Diri diri yutarlardı bizi, öfkeleri bize karşı alevlenince.
Sular silip süpürürdü bizleri, seller geçirdi üzerimizden.
Kabaran sular aşardı başımızdan.
Övgüler olsun bizi onların ağızına yem etmeyen RAB'be!*

*Bir kuş gibi kurtuldu canımız avcının tuzağından, kırıldı tuzak, kurtulduk.
Yeri göğü yaratan RAB'bin adı yardımcımızdır.*

Önceki bölümümüzde de açıkladığımız gibi, Mesih İsa sadece bir yardımcı değildir; biz, sanki bir işi tek başımıza halledemediğimizde O'nu çağırıp yardımıyla istediğimiz sonucu elde edebilirmişiz gibi görürüz onu. Ama Mesih çırak değildir. Mezmurda da söylendiği gibi, *O insanlığın biricik olmazsa olmazı* ve tek umududur.

Kapsamlı Bir İş

Bir yazar Hristiyan hayatını şöyle özetler: “Mesih’in Müjdesi’nin geçerli bir deneyimi her şeyi kapsar. Mesih, iman edenlerin yaşam tarzlarına ve değerler sistemine yeniden yön verir.”[\[9\]](#) Tamam ama bu nasıl başlar ve nasıl tamamlanır?

İngiliz piskopos ve yazar J.C. Ryle (1816-1900), Hristiyan hayatının başlangıcı şöyle özetliyor:

Tanrısal çağrı olmazsa hiç kimse kurtulamaz. Hepimiz günaha o kadar batmış, o kadar da dünyaya evlenmişiz ki O, lütfuyla önce bizi çağırmasa, Tanrı’ya asla dönüp kurtuluşu aramayız.[\[10\]](#)

Bu “ilk adım”ın sonrasında ne olur? Petrus’un şu sözlerini unutmayalım: “Kendi yüceliği ve erdemiyile bizi çağırmanın tanrısal gücü, kendisini tanımamız sonucunda *yaşamamız ve Tanrı yolunda yürümemiz için gereken her şeyi bize verdi*” (2Pe. 1:3, vurgu eklenmiştir). Verilen sadece bir başlangıç veya bir temel değil, iman hayatı için gereken her şey bize verdi. Pratik olarak bu nasıl olur? Hristiyan antropolog David Burnett, bir kitabında “Rab’be dönüş” konusunda şu değerli gözlemleri sıralar:

- Farklı farklı insanlar, çağlar ve kültürler olmasına karşın, Tanrı, insanların buldukları yerden başlar.
- “Rab’be dönüş”, Tanrı’ya yönelik bilinçli bir bağlılık (sadakat) değişimine işaret eder.
- Kutsal Kitap’a uygun bir Rab’be dönüşle gerçekleşen paradigma kaymasıyla (burada değerlerin radikal biçimde yön ve düzey değiştirmesinden söz edilmektedir) birlikte, Rab’le bir ilişki doğar.
- İman eden kişi, Rab’bin lütfunda ve O’nu tanımakta ilerledikçe bu paradigma kayması bir süreç haline gelir.
- Tanrı’nın Ruhu kişinin hayatında salt akla yönelik olarak etkin değildir; bu dönüşüm kişiye her yönden dokunur, her yönden etkiler.
- “Rab’be dönüş” süreci, ancak topluluk içinde gerçekleştirilir; imanlı, yeni bir ailenin bir parçasıdır ve aynı Göksel Baba’ya sahip olan bu aile, kurtulmuş insanların topluluğudur. Tanrı’nın yüce kurtuluş tasarısı gerçekleşirken birbirimize ihtiyacımız var.[\[11\]](#)

Aynı bağlamda Ryle’in başka bir perspektifi de yararlı:

“Tanrı’dan doğmak”, kalp sanki yeniden var oluyormuş gibi eksiksiz bir içsel değişim maruz kalmaktır. İnsan ruhuna, cennetten gelen bir tohumun, yeni bir ilkenin,

İlahi bir doğanın, yeni bir iradenin eklenmesidir. Bunun bedensel bir dönüşüm olmadığı kesin olmakla birlikte, yüreğin tümüyle dönüşümü olduğu da bir o kadar kesindir. Aklımıza yeni yetiler eklemeyiz; eski aklımıza tamamen yepyeni bir eğilim verir. “Tanrı’dan doğan”ın zevk ve görüşleri, günah, dünya, İncil, Tanrı ve Mesih hakkındaki görüşleri o kadar yenidir ki, tüm niyet ve amaçlar açısından, Pavlus’un “yeni yaratık” olarak adlandırdığı şeydir.[12]

Daha önce gördüğümüz gibi, içinde bulunduğumuz kültürün bize sunduğu bazı değerler ve düşünceler yanlış, kendi duygularımız da yanıltıcı olabilir. Peki, zor anlarda O’nun karakteri ve vaatlerine mi sığınacağız, yoksa kendi kararlarımıza mı? Bu sürecin çok soyut olmasına gerek yoktur, hatta çok pratik olması mümkündür. Nasıl mı? Bir benzetmeyle konuyu açmaya çalışayım.

Belki biliyorsunuzdur, uzmanlar tarafından “Stockholm sendromu” adlı paradoksal ama gerçek bir ruh hali tanımlanmaktadır. Osman İkiz’in yaptığı bir röportajda bu beklenmedik ve anormal durum şöyle nitelendiriliyor:

Rehinelerin, kendilerini rehin alanların duygularını anlama noktasına gelmelerine Stockholm sendromu deniyor. Rehine, kendisini rehin alan kişiyle geçirdiği süre içinde onunla konuşarak öyle bir hale geliyor ki, sonunda ona yardımcı olmaya başlıyor.[13]

Böyle bir durum tıpkı Mesih imanlısının Rab’be güvenme (iman etme) noktasından itibaren yaşanan olaylara benzemektedir. Şeytan rehin alan, rehine ise Rab’be güvenmek üzere kendini adayandır. Daha önce gördüğümüz gibi Şeytan, Mesih’teki huzurumuzu kaçırmaya çalışan düşmandır. Ve o, ne olursa olsun, Rab’be ait olan görkemi ve yüceliği çalmayı çabalamaktadır. Yeni yaratık olan Mesih imanlısı bunları nasıl görmez ve niçin bu yalancının üçkağıdına gelir?[14]

İşte rehinelik bazen öyle. Rehine, rehin alanı bir koruyucu veya iyi bir patron (ya da bakıcı) olarak görmeye başlayabilir. Tuhaf mı? Tuhaf mı tuhaf! Kendisine ışık meleği süsü veren bu düşman gerçekten kurnaz ve ona alıştığımız için onu hoş görürüz. Ama artık Mesih’e ait olduğumuz için bu görme engelliliğinin değişmesi, hatta dönüşmesi lazım. Biz kör değiliz, miyop bile değiliz. Yani rehine değiliz. İçimizde olan, Mesih İsa, muzafferdir. Zaferinin içinde yaşamak bize düşen paydır.[15]

Önceki bölümde yeni kimliğimize yoğunlaşmamızın nedeni bu. Artık net ve doğru görebilecek durumdayız, hâlâ görmüyor olsak bile. Bu durumda imanın öneminden de söz etmiştik. Tanrı’nın elindeyiz ve Mesih içimizdedir. O’nun için tabii ki imkânsız diye bir şey yoktur. Kurtuluşumuzun asıl manası bunlardan ibarettir. Başka bir deyişle, Tanrı’nın Kendisi Müjde’dir. Tanrı – Baba, Oğul ve Kutsal Ruh arasındaki – yani Kendisi’nde olan mükemmel birlik, iletişim, işbirliği ve sevgiye bizi dahil etmek istemişti ve Mesih’in aracılığıyla etti. O’na hamtlar olsun!

Bizde başladığı işe devam edip onu bitirecektir.[16] Başladığı işin temelinde sevgi ve lütuf var; dolayısıyla aklanmamız, kutsallaşmamız ve sonunda yücelmemiz O’nun sevgisine ve lütfuna dayanmaktadır, kendi çabalarımıza değil. O’nun işinde kusur ve gecikme olmaz, defolu eseri yoktur. Bir atasözümüz şöyle der: Misk yerini belli eder. Yani, değerli kişi nerede olursa olsun varlığını gösterir. Ve Mesih, bizde olan kendi varlığını gösteriyor, gösterecek de. Böylece kendi karakterinin eşsizliğini, kendi kurtuluş tasarısının mükemmelliğini ilan edip kanıtlamaktadır. Şeytan ve yandaşı sayılan her yaratık bunu görecek ve eninde sonunda ister istemez kabul edecektir.[17]

Evet, yine bir atasözümüzde dendiği gibi, “Gem almayan atın ölümü yakındır”. Başkaldıranların hepsi mahva dört nala gidiyor...

“İnsanlık dramına tek bir varlık yön vermekte ve onu anlamaktadır: Yüce Tanrı. Dünyayı nereye götürdüğünü O bilmektedir. Tanrı’nın düşüncesini anlamak için, Tanrı olmak gerekirdi.”[18] Peki, iyiliği mükemmel olan Egemen’e boyun eğip O’na yapışacak mıyız? Şükürler olsun Kutsal Kitap’ta Tanrımız kendini ve tasarılarını vahyette olduğundan dolayı korkacak bir şey kalmadı. O’na güvenerek, lütfunu benimseyerek, yani içimizdeki Olan’ın gücüyle yaşayarak, Tanrı’yı, kendimizi, başkalarını ve dünyayı gerçekte olduğu gibi görebiliriz. Ve tümüyle öyle görebildiğimizde, dönüşümümüz tamamlanmış olacaktır.[19]

...son günde gerçeklikten başka bir şeyin hesaba katılmayacağını unutmayalım.[20]

[1] G.K. Chesterton, *Heretics* (Garden City, New York: Dodd Mead & Company/Garden City Publishing, 1905), s. 15-16.

[2] John M. Yeats ve John Blase, *Worldviews* (Colorado Springs, Colorado: NavPress, 2006), s. 24-25.

[3] “Henri-Frédéric Amiel”, *Wikipedia*, < http://en.wikipedia.org/wiki/Henri-Frédéric_Amiel > (1 Ağustos 2011 tarihinde erişilmiştir).

[4] Gayet tabii, “güzel” derken güzellik için standardın (ölçünün) Tanrı’nın kendi karakteri olduğu bilincindeyiz.

[5] Paul G. Hiebert, *Transforming Worldviews: An Anthropological Understanding of How People Change* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2008), s. 319

[6] Müslüman din uzmanları bile Mesih-merkezliliğin Hristiyanlığın esas alınan bir öğretisi olduğu farkındalar. Örneğin Şinasi Gündüz, “İslam Dışı Dinsel Geleneklerde – Kurban ve Hac”, *Kur’aniHayat*, < <http://www.kuranihayat.com/content/islam-dışı-dinsel-geleneklerde-kurban-ve-hac-şinasi-gündüz> > (31 Temmuz 2011 tarihinde erişilmiştir.)

[7] Bu listeyi hazırlarken, Marmion L. Lowe’nun *Christ in All the Scriptures* (Scottsdale, Pennsylvania: Herald Press, 1954) adlı eseri başlıca kaynak kitabım oldu.

[8] John Piper, *Think: The Life of the Mind and the Love of God* (Wheaton, Illinois: Crossway, 2010), s. 90.

[9] John M. Hitchen, “Evangelism and Mission – What is the Gospel?”, *Scottish Bulletin of Evangelical Theology* 19/1 (2001), s. 29.

[10] J.C. Ryle, *The Gospel of Mark, 2:12-33*, < <http://www.gracegems.org/Ryle/mark02.htm> > (29 Temmuz 2011 tarihinde erişilmiştir.)

[11] *The Clash of Worlds* (Eastbourne, İngiltere: MARC, 1990), s. 224-225.

[12] “Victory”, *The Upper Room*, (Carlisle, Pennsylvania: Banner of Truth, 1970), s. 137. Ayrıca Ryle aynı olayı şöyle açıklamakta: “Rabbimizin burada kurtuluş için gerekli olduğunu ilan ettiği değişim belirgin bir şekilde hafif ya da yüzeysel bir değişim değildir. Bu yalnızca bir tekrar şekillenme, düzelme ya da

ahlaki değişiklik veya yaşamın dışsal değişimi değildir. Bu kalbin, iradenin ve karakterin değişimiyle meydana gelen bir değişimdir. Bu tekrar diriliştir. Yeni yaratılıştır. Bu ölümden yaşama geçiştir. Bu değişim ölü kalplerimize yukarıdan yeni bir ilkenin konulmasıdır. Bu, yeni bir yaratığın yeni bir doğa, yeni yaşam alışkanlıkları, yeni zevkler, yeni arzular, yeni istekler, yeni muhakemeler, yeni görüşler, yeni umutlar ve yeni korkularla varoluşa çağrılmasıdır. Rabbimiz ‘yeni bir doğuma’ gereksinim duyduğumuzu ilan ettiğinde, hiçbir eksiği olmaksızın bütün bunlar ima edilmekteydi.” *Expository Thoughts on the Gospels: John*, cilt 1, (Carlisle, Pennsylvania: Banner of Truth, 1987), s. 122.

[13] Osman İkiz, “Stokholm sendromu”, *NTVMSNBC*, < <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/230350.asp> > (29 Temmuz 2011 tarihinde erişilmiştir.)

[14] Ayrıca Yak. 4:4-6’da yazıldığı gibi, “Ey vefasızlar, dünyayla dostluğun Tanrı’ya düşmanlık olduğunu bilmiyor musunuz? Dünyayla dost olmak isteyen, kendini Tanrı’ya düşman eder. Sizce Kutsal Yazı boş yere mi şöyle diyor: “Tanrı içimize koyduğu ruhu kıskançlık derecesinde özler.” Yine de bize daha çok lütfeder...” (vurgu eklenmiştir). Tabii ki Yakup “dünya”dan söz ederken, daha önce tanımladığımız Şeytan’ın elinde alet olan “dünya sistemi”nden söz etmektedir.

[15] Bu konuda tavsiye ettiğimiz kaynak Chuck Faroe’nun “Vahiy’den... Tartışmasızca: Beklenen Mesih’in Beklenmedik Zaferi” başlıklı makalesi (*e-manet*, Sayı 19/Ocak-Mart 2010, s. 10-13).

[16] Örneğin, Pavlus’un Filipi’deki imanlılara yazdığını gözümüzün önünde hep bulundurup aklımızda tutalım: “Sizde iyi bir işe başlamış olan Tanrı’nın bunu Mesih İsa’nın gününe dek bitireceğine güvenim var.” Pavlus’un güveni neye dayanıyordu? Tanrı’nın eşsiz karakterine ve ve mükemmel tasarısına! Tanrı neye başlarsa başlasın kesinlikle bitirecektir. O hata yapmaz.

[17] Flp. 2:9-11’de yazıldığı gibi, “Bunun için de Tanrı O’nu pek çok yükseltti ve O’na her adın üstünde olan adı bağışladı. Öyle ki, İsa’nın adı anıldığında gökteki, yerdeki ve yer altındakilerin hepsi diz çöksün ve her dil, Baba Tanrı’nın yüceltilmesi için İsa Mesih’in Rab olduğunu açıkça söylesin.” Bir gün bu tam anlamıyla gerçekeşecektir! Hatta “O güne çeyrek var” diyebiliriz. Bu konuda teolog Wayne Grudem, sistematik Hristiyan tanrıbilimi kitabında, şu üç gerçeği sıralıyor: Mesih ansızın, kişisel, bedensel ve gözle görülür bir şekilde dönecektir; Mesih’in dönüşünü özlemle beklemeliyiz; Mesih’in ne zaman döneceğini bilmiyoruz (Wayne Grudem, *Hristiyan İlahiyatı: Hristiyan İnancının Temel Öğretileri* [İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2005] s. 456-457). Dolayısıyla İncil’in birçok yerinde belli edildiği gibi, uyanık kalarak, her an hazır olmalıyız.

[18] Xaxier Nuss, *Yaşam Sorununa Hristiyanlığın Getirdiği Çözüm* (Ankara: Kent Matbaacılık, 1985), s. 84.

[19] 1Yu. 3:2’de yazıldığı gibi, “Sevgili kardeşlerim, daha şimdiden Tanrı’nın çocuklarıyız, ama ne olacağımız henüz bize gösterilmedi. Ancak, *Mesih göründüğü zaman O’na benzer olacağımızı biliyoruz. Çünkü O’nu olduğu gibi*

göreceğiz.” (vurgu eklenmiştir)

[20] J.C. Ryle, *Tanrı ’yla Yürüyüş* (İstanbul: Haberci, 2009), s. 32. Üstelik şunu da unutmayalım: “Herkesin yaptığı iş belli olacak, yargı günü ortaya çıkacak. Herkesin işi ateşle açığa vurulacak. Ateş her işin niteliğini sınavacak.” (1Ko. 3:13)

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar [Hristiyan Kitaplar.com](http://HristiyanKitaplar.com)'dan indirebilirsiniz.

Steven K. Mittwede yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

